

เกณฑ์การประเมินความเข้มแข็ง สหกรณ์

- มิติที่ 1 ความสามารถในการให้บริการสมาชิก
- มิติที่ 2 ประสิทธิภาพในการดำเนินธุรกิจ
- มิติที่ 3 ประสิทธิภาพในการจัดการองค์กร
- มิติที่ 4 ประสิทธิภาพของการบริหารงาน

คำนำ

คณะรัฐมนตรีพิจารณาเห็นชอบแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2566-2580) (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม) เมื่อวันที่ 17 มกราคม 2566 ตามที่คณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติเสนอ และบัญญัติให้สามารถแก้ไขเพิ่มเติมแผนแม่บทฯ ให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงหรือความจำเป็นของประเทศได้ ซึ่งแผนแม่บทฯ (พ.ศ. 2566-2580) (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม) ถือเป็นแผนระดับที่ 2 ที่มีผลผูกพันให้ทุกหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องต้องแปลงไปสู่การปฏิบัติร่วมกันอย่างบูรณาการผ่านการจัดทำแผนระดับที่ 3 และจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณให้สอดคล้องกับเป้าหมายแผนแม่บทฯ เพื่อบรรลุผลลัพธ์ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้อย่างเป็นรูปธรรม ปัจจัยแห่งความสำเร็จที่สำคัญที่จะทำให้การขับเคลื่อนการดำเนินงานต่าง ๆ ของทุกหน่วยงานของรัฐสามารถบรรลุเป้าหมายของแผนแม่บทฯ ได้อย่างเป็นรูปธรรม คือ การที่ทุกหน่วยงานมุ่งเข้าสู่การบรรลุเป้าหมายการพัฒนาประเทศตาม FVCT ร่วมกันอย่างบูรณาการ เพื่อให้การดำเนินงานของหน่วยงานของรัฐเป็นไปในทิศทางเดียวกัน เกิดความคุ้มค่าและประสิทธิภาพของกระบวนการงบประมาณต่อไป

เอกสารคู่มือเกณฑ์ประเมินความเข้มแข็งสหกรณ์ฉบับนี้ กรมส่งเสริมสหกรณ์และกรมตรวจบัญชีสหกรณ์จัดทำขึ้นเพื่อให้หน่วยงานในสังกัดใช้เป็นแนวทางและเครื่องมือในการประเมินความเข้มแข็งสหกรณ์ ในหัวข้อที่ 2 (พ.ศ. 2566-2570) ตามแนวทางการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติในหัวข้อที่ 2 (พ.ศ. 2566-2570) ที่คณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติเห็นชอบในการประชุมครั้งที่ 1/2566 เมื่อวันที่ 8 กุมภาพันธ์ 2566 เกี่ยวกับการบรรลุเป้าหมายระดับประเด็น ตัวชี้วัด และค่าเป้าหมายที่เกี่ยวข้องร่วมกัน คือ แผนแม่บทฯ ประเด็นการเกษตร แผนแม่บทย่อยระบบนิเวศการเกษตร เป้าหมายที่ 2 สถาบันเกษตรกร (สหกรณ์ วิสาหกิจชุมชน และกลุ่มเกษตรกร) ที่ขึ้นทะเบียนกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีความเข้มแข็งในระดับมาตรฐานเพิ่มขึ้น โดยการประเมินศักยภาพของสถาบันเกษตรกรเป็นรายปี เพื่อให้ทราบระดับความเข้มแข็งและผลลัพธ์ของการดำเนินงาน ซึ่งใช้ข้อมูลผลการประเมินศักยภาพของสหกรณ์ และกลุ่มเกษตรกร โดยเกณฑ์การประเมินระดับความเข้มแข็ง ประกอบด้วย 4 มิติพิจารณาจาก 1) ความสามารถในการให้บริการสมาชิก 2) ประสิทธิภาพในการดำเนินธุรกิจ 3) ประสิทธิภาพในการจัดการองค์กร และ 4) ประสิทธิภาพของการบริหารงาน ซึ่งผลการประเมิน การวิเคราะห์ข้อมูล และแนวทางการพัฒนาศักยภาพแบบองค์รวมทั้ง 4 มิตินี้ แสดงให้เห็นถึงจุดแข็งและจุดอ่อนภายในองค์กร พร้อมทั้งประเมินและเปรียบเทียบศักยภาพของกลุ่มเป้าหมาย เพื่อระบุโอกาสและแนวทางในการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันและการเติบโตของธุรกิจให้มีความเข้มแข็ง มีขีดความสามารถในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมในระดับฐานราก เพื่อลดความเหลื่อมล้ำในทุกมิติตามหลักการ วิธีการ และอุดมการณ์สหกรณ์ให้ทันกับบริบทการเปลี่ยนแปลงเพื่อให้สหกรณ์มีการพัฒนาอย่างยั่งยืน ภายใต้แนวทางการขับเคลื่อนแผนพัฒนาการสหกรณ์ฉบับที่ 5 ในช่วง 5 ปีนับจากนี้ ไปสู่การปฏิบัติร่วมกันจากทุกภาคส่วน ให้บรรลุผลตามเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติ และเป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืนที่มาพร้อมกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตของสมาชิกสหกรณ์และชุมชนให้ดีขึ้นอย่างเท่าเทียมกัน

กรมส่งเสริมสหกรณ์และกรมตรวจบัญชีสหกรณ์

มิถุนายน 2566

สารบัญ

	หน้า
One Page เกณฑ์การประเมินความเข้มแข็ง	1
แนวทางการดำเนินงานในหัวข้อที่ 2 (พ.ศ. 2566 – 2570) ที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ	10
คำนิยามกรอบระยะเวลาการประเมิน	13
เกณฑ์การประเมินความเข้มแข็งสหกรณ์	14
มิติที่ 1 ความสามารถในการให้บริการสมาชิก	16
มิติที่ 2 ประสิทธิภาพในการดำเนินธุรกิจ	22
มิติที่ 3 ประสิทธิภาพในการจัดการองค์กร	30
มิติที่ 4 ประสิทธิภาพของการบริหารงาน	36
ภาคผนวก	45
แบบประเมินความเข้มแข็งสหกรณ์	46

One Page เกณฑ์การประเมินความเข้มแข็ง

สรุปที่มาของการ ทบทวน/ปรับปรุงเกณฑ์ประเมิน ความเข้มแข็งสหกรณ์ และกลุ่มเกษตรกร

① สภาพัฒนาฯ แจ้งให้หน่วยงานที่รับผิดชอบตัวชี้วัดในแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติทบทวน/ปรับปรุงค่าเป้าหมาย/รายละเอียดตัวชี้วัดให้สอดคล้องกับสถานการณ์ทางเศรษฐกิจและสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปในท้วงที่ 2 (พ.ศ. 2566-2570)

② คณะกรรมาธิการเกษตรและสหกรณ์ วุฒิสภา มีข้อเสนอแนะและข้อสังเกตเกี่ยวกับการพัฒนาสหกรณ์ภาคการเกษตรให้มีความเข้มแข็ง ตามกิจกรรมปฏิรูปที่ 1 การสร้างเกษตรมูลค่าสูง (High Value Added) ประเด็น “พัฒนาสหกรณ์การเกษตรให้มีความเข้มแข็งและส่งเสริมให้เกิดผู้ให้บริการด้านการจัดการเกษตรสมัยใหม่ (Service Provider) อย่างครบวงจร เพื่อให้มีบทบาทในการช่วยเหลือเกษตรกรในการทำการเกษตรอย่างมีประสิทธิภาพ”

③ คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2566-2580) (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม) เมื่อวันที่ 17 มกราคม 2566 ตามที่คณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติเสนอ ภายใต้แผนแม่บทด้านการเกษตร: ประเด็นย่อยการพัฒนาระบบนิเวศการเกษตร ตามเกณฑ์การประเมินใหม่ภายใต้ 4 มิติเดิม แต่ให้ปรับปรุงรายละเอียดตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายใหม่ได้ โดยในปี 2570 สหกรณ์มีความเข้มแข็งในระดับ 1 และ 2 ไม่น้อยกว่าร้อยละ 50 และกลุ่มเกษตรกรมีความเข้มแข็งในระดับ 1 และ 2 ไม่น้อยกว่าร้อยละ 35

④ แผนระดับที่ 2 คือ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 13 หมายความว่าที่ 1 กำหนดตัวชี้วัดที่วัดผลสำเร็จของสหกรณ์ภาคการเกษตรชั้น 1 (ร้อยละ 18) และกลุ่มเกษตรกรชั้น 1 (ร้อยละ 6) แผนระดับที่ 3 คือ แผนพัฒนาการสหกรณ์ ฉบับที่ 5 (พ.ศ.2566-2570) และ แผนปฏิบัติราชการระยะ 5 ปี (พ.ศ.2566-2570) กำหนดตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายหลักในเรื่องดังกล่าว ให้สอดคล้องกับแผนระดับที่ 1 และ 2

⑤ สภาพัฒนาฯ แจ้งแนวทางการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติในท้วงที่ 2 (พ.ศ. 2566-2570) ตามมติคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ เมื่อวันที่ 8 กุมภาพันธ์ 2566 ตามหลักบริหารงานคุณภาพ PDCD คือ การวางแผนบูรณาการ การจัดทำแผนงาน/โครงการโดยดำเนินกิจกรรมตามห่วงโซ่คุณค่าประเทศไทย FVCT การติดตามตรวจสอบ และประเมินผลในแผนแต่ละระดับอย่างต่อเนื่องตามห่วงโซ่คุณค่า และการปรับปรุงการดำเนินงาน/โครงการบนฐานข้อมูลเชิงประจักษ์

⑥ คณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติ: คพช. เห็นชอบกระบวนการขับเคลื่อนแผนพัฒนาการสหกรณ์ ฉบับที่ 5 ไปสู่การปฏิบัติร่วมกันทุกภาคส่วน โดย คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนแผนฯ (กตส.) และคณะอนุกรรมการติดตามและประเมินผล (กตส.) ตลอดระยะเวลาของแผน

⑦ คณะทำงานศึกษาทบทวนเกณฑ์การประเมินสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร โดยความร่วมมือระหว่างกรมส่งเสริมสหกรณ์และกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ จึงได้ดำเนินการศึกษาทบทวนเกณฑ์ประเมินความเข้มแข็งสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร เพื่อปรับปรุงเกณฑ์เข้มแข็งฯ และบูรณาการงานภารกิจของทั้ง 2 กรม ด้วยข้อมูลและเทคโนโลยี ในท้วงที่ 2 (พ.ศ. 2566-2570)

เป้าหมายในการประเมินความเข้มแข็งของ **สหกรณ์** ในช่วงที่ 2 พ.ศ. 2566 - 2570 ในฐานะหน่วยงานเจ้าภาพ

เป้าหมาย ตามที่ **กระทรวง** ประเมินประสิทธิภาพการปฏิบัติราชการกรม (Strategic KPIs) **ร่วมกัน กตส.** ในภาพรวมของกรม

- สหกรณ์ (ทุกประเภท) มีความเข้มแข็ง (ร้อยละ) โดยกำหนดเป้าหมายขั้นสูงตามผลงานที่ทำได้ในแต่ละปีงบประมาณ โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 กำหนดร้อยละ 50.54 เป็นเป้าหมายการทำงานในภาพรวมของกรม

เป้าหมายขั้นสูง				
ประมาณการปีงบประมาณ 2567 - 2570				
51	52	53	54	55

ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับผลประเมินในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 (รอบการประเมินที่ 2) รายงานผลภายในวันที่ 5 ตุลาคม 2566 เพื่อกำหนดเป็นค่าเป้าหมายมาตรฐานและขั้นสูงสำหรับวัดประสิทธิภาพการทำงานในปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 ต่อไป

* โดยค่าเป้าหมาย พิจารณาผลการประเมิน (ค่าร้อยละ) ของสหกรณ์ภาคการเกษตรและสหกรณ์นอกภาคการเกษตรที่มีความเข้มแข็งในระดับ 1 และ 2 รวมกันในปีปัจจุบันหารด้วยสอง

เป้าหมาย ตามเอกสารงบประมาณ **กรม** (พ.ศ. 2566 - 2570)
 เพื่อถ่ายทอดไปสู่แผนปฏิบัติงานและงบประมาณรายจ่ายประจำปี (ระดับหน่วยงาน)

1 สหกรณ์ภาคการเกษตร (ร้อยละ)

46	47	48	49	50
----	----	----	----	----

- สหกรณ์ภาคการเกษตรมีความเข้มแข็ง ชั้น 1 เพิ่มขึ้นอย่างน้อยร้อยละ (ในปี 2570)

14	15	16	17	18
----	----	----	----	----

2 สหกรณ์นอกภาคการเกษตร (ร้อยละ)

56	57	58	59	60
----	----	----	----	----

- สหกรณ์นอกภาคการเกษตรมีความเข้มแข็ง ชั้น 1 เพิ่มขึ้นอย่างน้อยร้อยละ (ในปี 2570)

41	42	43	44	45
----	----	----	----	----

เป้าหมาย ตาม **แผนปฏิบัติงานและงบประมาณรายจ่าย** ประจำปีงบประมาณ เพื่อใช้เป็นเป้าหมายการทำงานของ **สสพ./สสจ.** รายหน่วยงาน (พ.ศ. 2566 -2570)

- สหกรณ์ภาคการเกษตร (ร้อยละ) และสหกรณ์นอกภาคการเกษตร (ร้อยละ)

1 รักษาให้อยู่ในชั้น 1 (ตามรายชื่อสหกรณ์ในชั้น 1 ของปี 2565) และรักษาให้สหกรณ์นอกภาคการเกษตรอยู่ในชั้น 1 เพิ่มขึ้นอย่างน้อยร้อยละ 2 สำหรับสหกรณ์นอกภาคการเกษตรรักษาให้อยู่ชั้น 1 เพิ่มขึ้นอย่างน้อยร้อยละ 4 ต่อเนื่องทุกปีงบประมาณ

100	100	100	100	100
-----	-----	-----	-----	-----

2 ผลักดันและยกระดับให้อยู่ในชั้น 1 และ 2 (สหกรณ์ภาคการเกษตร)

48	49	50	51
----	----	----	----

3 ผลักดันและยกระดับให้อยู่ในชั้น 1 และ 2 (สหกรณ์นอกภาคการเกษตร)

57	58	59	60	61
----	----	----	----	----

4 ผลักดันและยกระดับให้อยู่ในชั้น 1 และ 2 (สหกรณ์ทุกประเภท)

52	53	54	55	56
----	----	----	----	----

เป้าหมาย 5 ปี (พ.ศ. 2566 - 2570)

สศช.
 สหกรณ์ภาคการเกษตรมีความเข้มแข็งในระดับ 1 และ 2 (ร้อยละ) *

46	47	48	49	50
----	----	----	----	----

สศช.
 สหกรณ์ภาคการเกษตรมีความเข้มแข็งในชั้น 1 เพิ่มขึ้นอย่างน้อยร้อยละ

14	15	16	17	18
----	----	----	----	----

แผนระดับที่ 3
 สหกรณ์นอกภาคการเกษตรมีความเข้มแข็งในระดับ 1 และ 2 (ร้อยละ) *

56	57	58	59	60
----	----	----	----	----

แผนระดับที่ 3
 สหกรณ์นอกภาคการเกษตรมีความเข้มแข็งในชั้น 1 เพิ่มขึ้นอย่างน้อยร้อยละ (ในปี 2570)

41	42	43	44	45
----	----	----	----	----

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
 สหกรณ์ (ทุกประเภท) มีความเข้มแข็งในระดับมาตรฐาน (เฉลี่ยร้อยละ) เป็นการประมาณการตามเป้าหมายขั้นสูง *

51	52	53	54	55
----	----	----	----	----

TIMELINE ในการจัดทำข้อมูลเพื่อสรุปผลประเมินความเข้มแข็ง

การประเมินประสิทธิภาพการปฏิบัติราชการตามภารกิจหลักของกรมส่งเสริมสหกรณ์และกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ร่วมกันในช่วงที่ 2 (พ.ศ. 2566 - 2570) ซึ่ง Timeline นี้ถือใช้ในการจัดทำข้อมูลร่วมกันโดยยึดจำนวนสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร (สถานะดำเนินการกิจการ) ณ วันที่ 1 มกราคม 2565 เป็นปีฐาน และตัดรอบการประเมินผลตามบัญชีของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรในช่วงเวลาที่กำหนด

[กรณีที่ใช้ข้อมูล 2 ปีบัญชี : รอบปีบัญชีที่ 1 (1 เม.ย. 64 - 31 มี.ค. 65) และรอบปีบัญชีที่ 2 (1 เม.ย. 65 - 31 มี.ค. 66)]

ตัวอย่าง Timeline

สำหรับ
ปีงบประมาณ
พ.ศ. 2566

ครั้งที่ 1

สหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร
ที่มีวันสิ้นปีบัญชี
(1 เม.ย. 65 -
30 ก.ย. 65)

Step 1

ตัดยอดครั้งที่ 1

2 กสม

ตัดยอดรายชื่อสหกรณ์
และกลุ่มเกษตรกร

ประเมินผล

รายงานครั้งที่ 1

ประเมิน ครั้งที่ 1

(รอบ 6 เดือน)
ข้อมูล ณ สิ้นเดือน
ก.พ. 66

Step 2

ประมวลผลและ
ตรวจสอบข้อมูล

เพื่อรายงานความก้าวหน้า

(ภายในเดือน
มี.ค. ของทุกปี)

ครั้งที่ 2

สหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร
ที่มีวันสิ้นปีบัญชี
(1 เม.ย. 65 -
31 มี.ค. 66)

Step 3

ตัดยอดครั้งที่ 2

2 กสม

ตัดยอดรายชื่อสหกรณ์
และกลุ่มเกษตรกร

ประเมินผล
รายงานครั้งที่ 2

ประเมิน ครั้งที่ 2

(รอบ 12 เดือน)
ข้อมูล ณ สิ้นเดือน
ส.ค. 66

Step 4

ประมวลผลและ
ตรวจสอบข้อมูล

เพื่อสรุปผลประเมินทั้งปี

(ภายในเดือน
ก.ย. ของทุกปี)

กสม.

สรุปภาพรวม
และประกาศผล
ประจำปีงบประมาณ

การสรุป รายงานผล

กสม. สรุปภาพรวม
รายงานกระทรวง 2 ครั้ง

- 1 รายงานความก้าวหน้า
ภายในวันที่ 5 เม.ย.
ของทุกปี (ผลงานสะสม
6 เดือน)
- 2 รายงานผลประเมินความ
เข้มแข็ง ภายในวันที่ 5 ต.ค.
ของทุกปี (ผลงานสะสม
12 เดือน)

ผตร. กรม, ผตร. กษ, ผตร. สำนักนายกฯ

คณะทำงานศึกษาทบทวนเกณฑ์การประเมินสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร

มิติที่ 1 ความสามารถในการให้บริการสมาชิก (30 คะแนน)

สำหรับสหกรณ์

KPI: 1 อัตราส่วนของสมาชิกที่มีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจกับสหกรณ์ (15 คะแนน)

เกณฑ์การให้คะแนน

> หมายถึง มากกว่า, ≤ หมายถึง น้อยกว่าหรือเท่ากับ, < หมายถึง น้อยกว่า, - หมายถึง จนถึง

ระดับ	เกณฑ์การให้คะแนน (ร้อยละ)							คะแนน
	เกษตร	นิคม	ประมง	ออมทรัพย์	เครดิตยูเนียน	ร้านค้า	บริการ	
ชั้นสูง	> 80	> 80	> 80	> 85	> 80	> 80	> 80	15
ชั้นกลาง	> 70 - 80	> 70 - 80	> 70 - 80	> 80 - 85	> 70 - 80	> 70 - 80	> 70 - 80	12
ชั้นต้น	> 60 - 70	> 60 - 70	> 60 - 70	> 70 - 80	> 60 - 70	> 60 - 70	> 60 - 70	9
ชั้นเตรียม	≤ 60	≤ 60	≤ 60	≤ 70	≤ 60	≤ 60	≤ 60	6

KPI: 2 ผลการดำเนินงานในรอบสองปีบัญชีย้อนหลัง สหกรณ์ต้องมีการจัดสรรกำไรสุทธิ และจ่ายทุนสวัสดิการสมาชิกหรือทุนสาธารณประโยชน์

เกณฑ์การให้คะแนน

- > สหกรณ์ภาคการเกษตร คะแนนเต็ม 10 คะแนน
- > สหกรณ์นอกภาคการเกษตร คะแนนเต็ม 15 คะแนน

ระดับ	เกณฑ์การให้คะแนน	คะแนน	
		ภาคการเกษตร	นอกภาคการเกษตร
ชั้นสูง	มีการจัดสรร 2 ทุนและจ่าย 2 ทุน ทั้ง 2 ปีบัญชี	10	15
ชั้นกลาง	มีการจัดสรร 2 ทุน ทั้ง 2 ปีบัญชี โดยจ่าย 2 ทุน 1 ปีบัญชีและจ่าย 1 ทุน 1 ปีบัญชี	7	10
ชั้นต้น	มีการจัดสรร 2 ทุน ทั้ง 2 ปีบัญชี โดยจ่าย 2 ทุน 1 ปีบัญชี หรือ จ่าย 1 ทุน ทั้ง 2 ปีบัญชี	4	5
ชั้นเตรียม	(1) ไม่จัดสรรทุนและไม่จ่ายทุน ปีใดปีหนึ่งหรือทั้ง 2 ปีบัญชี (2) มีการจัดสรร 2 ทุน แต่ไม่จ่าย 2 ทุน ทั้ง 2 ปีบัญชี (3) มีการจ่าย 1 ทุน 1 ปีบัญชีและไม่จ่ายทุนใด 1 ปีบัญชี	0	0

KPI: 3 จำนวนประเภทธุรกิจที่สหกรณ์ดำเนินงาน (เฉพาะสหกรณ์ภาคการเกษตร) (5 คะแนน)

เกณฑ์การให้คะแนน

ระดับ	เกณฑ์การให้คะแนน (จำนวนประเภทธุรกิจที่ให้บริการสมาชิก)			คะแนน
	เกษตร	นิคม	ประมง	
ชั้นสูง	6	6	6	5
ชั้นกลาง	4 - 5	4 - 5	4 - 5	3
ชั้นต้น	2 - 3	2 - 3	2 - 3	1
ชั้นเตรียม	< 2	< 2	< 2	0

มิติที่ 2 ประสิทธิภาพในการดำเนินงานธุรกิจ (20 คะแนน) > หมายถึง มากกว่า, < หมายถึง น้อยกว่า, - หมายถึง จนถึง ⚙️ สำหรับสภรณ ⚙️

ด้านที่ 1 ความเข้มแข็งทางด้านเงินทุน (Capital Strength) (น้ำหนัก 5 คะแนน)

KPI: 1 อัตราส่วนหนี้สินต่อทุน (น้ำหนัก 3 คะแนน)

ประเภท ระดับ	เกณฑ์การให้คะแนน (หน่วย: เท่า) ทศนิยม 2 หลัก							คะแนนเต็ม
	เกษตร	นิคม	ประมง	ออมทรัพย์	เครดิตยูเนียน	ร้านค้า	บริการ	
ชั้นสูง	<0.75	<0.75	<0.75	<0.5	<0.5	<0.5	<0.5	3
ชั้นกลาง	0.75-1.75	0.75-1.75	0.75-1.75	0.5-1	0.5-1	0.5-1	0.5-1.5	2
ชั้นต้น	>1.75	>1.75	>1.75	>1	>1	>1	>1.5	1
ทุนของสภรณติดลบ/ทุนของสภรณ = 0								0

KPI: 2 อัตราส่วนทุนสำรองต่อสินทรัพย์ (น้ำหนัก 2 คะแนน)

ประเภท ระดับ	เกณฑ์การให้คะแนน (หน่วย: เท่า) ทศนิยม 2 หลัก							คะแนนเต็ม
	เกษตร	นิคม	ประมง	ออมทรัพย์	เครดิตยูเนียน	ร้านค้า	บริการ	
ชั้นสูง	>0.2	>0.25	>0.25	>0.1	>0.11	>0.25	>0.25	3
ชั้นกลาง	0.1-0.2	0.15-0.25	0.15-0.25	0.04-0.1	0.05-0.11	0.15-0.25	0.15-0.25	2
ชั้นต้น	<0.1	<0.15	<0.15	<0.04	<0.05	<0.15	<0.15	1
ทุนสำรอง = 0								0

ด้านที่ 2 ผลตอบแทนของสินทรัพย์ (Asset Quality) (น้ำหนัก 4 คะแนน)

KPI: 3 อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (น้ำหนัก 4 คะแนน)

ประเภท ระดับ	เกณฑ์การให้คะแนน (หน่วย: ร้อยละ) ทศนิยม 2 หลัก							คะแนนเต็ม
	เกษตร	นิคม	ประมง	ออมทรัพย์	เครดิตยูเนียน	ร้านค้า	บริการ	
ชั้นสูง	>3	>3	>3	>4	>4	>8	>5	3
ชั้นกลาง	1.5-3	1.5-3	1.5-3	2-4	2-4	4-8	2.5-5	2
ชั้นต้น	<1.5	<1.5	<1.5	<2	<2	<4	<2.5	1
กรณีกำไรขาดทุนจากการดำเนินงาน = 0 หรือติดลบ (-)								0

ด้านที่ 3 ประสิทธิภาพในการดำเนินงาน (Earning Sufficiency) (น้ำหนัก 4 คะแนน)

KPI: 4 อัตราค่าใช้จ่ายดำเนินงานต่อกำไรก่อนหักค่าใช้จ่ายดำเนินงาน (น้ำหนัก 4 คะแนน)

ประเภท ระดับ	เกณฑ์การให้คะแนน (หน่วย: ร้อยละ) ทศนิยม 2 หลัก							คะแนนเต็ม
	เกษตร	นิคม	ประมง	ออมทรัพย์	เครดิตยูเนียน	ร้านค้า	บริการ	
ชั้นสูง	<45	<50	<50	<25	<40	<50	<50	3
ชั้นกลาง	45-46	50-70	50-70	25-35	40-60	50-70	50-70	2
ชั้นต้น	>65	>70	>70	>35	>60	>70	>70	1
กำไร = 0 หรือ กำไรติดลบ								0

ด้านที่ 4 สภาพคล่องทางการเงิน (Liquidity) (น้ำหนัก 7 คะแนน)

KPI: 5 อัตราส่วนทุนหมุนเวียน (น้ำหนัก 3 คะแนน)

ประเภท ระดับ	เกณฑ์การให้คะแนน (หน่วย: เท่า) ทศนิยม 2 หลัก							คะแนนเต็ม
	เกษตร	นิคม	ประมง	ออมทรัพย์	เครดิตยูเนียน	ร้านค้า	บริการ	
ชั้นสูง	>1.75	>1.75	>1.75	>1	>1	>1	>1.5	3
ชั้นกลาง	0.75-1.75	0.75-1.75	0.75-1.75	0.5-1	0.5-1	0.5-1	0.5-1.5	2
ชั้นต้น	<0.75	<0.75	<0.75	<0.5	<0.5	<0.5	<0.5	1

KPI: 6 อัตราส่วนลูกหนี้ระยะสั้นที่ชำระหนี้ได้ตามกำหนด (น้ำหนัก 4 คะแนน)

ประเภท ระดับ	เกณฑ์การให้คะแนน (หน่วย: เท่า) ทศนิยม 2 หลัก							คะแนนเต็ม
	เกษตร	นิคม	ประมง	ออมทรัพย์	เครดิตยูเนียน	ร้านค้า	บริการ	
ชั้นสูง	>90	>90	>90	>95	>90	>95	>90	3
ชั้นกลาง	60-90	60-90	60-90	85-95	60-90	85-95	60-90	2
ชั้นต้น	<60	<60	<60	<85	<60	<85	<60	1
ไม่ได้รับชำระหนี้ / ยอดรับชำระ = 0								0

มิติที่ 3 ประสิทธิภาพในการจัดการองค์กร (20 คะแนน)

2 ด้าน 5 ตัวชี้วัด

สำหรับสภรณ

ด้านที่ 1 การใช้เทคโนโลยีการบัญชีในการบริหารจัดการ (น้ำหนัก 4 คะแนน)

KPI: 1 การใช้เทคโนโลยีการบัญชีในการบริหารจัดการ (น้ำหนัก 4 คะแนน)

ระดับ	เกณฑ์การให้คะแนน ระดับการใช้งาน	คะแนนเต็ม
ขั้นสูง	ใช้งานเต็มระบบ (ใช้โปรแกรมระบบบัญชีสหกรณ์ (ของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์หรือ/และของผู้อื่น) ในการจัดทำบัญชีในทุกธุรกิจที่สหกรณ์ดำเนินงาน)	4
ขั้นต้น	ใช้งานบางส่วน (ใช้โปรแกรมระบบบัญชีสหกรณ์ (ของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์หรือ/และของผู้อื่น) ในการจัดทำบัญชีบางส่วนที่สหกรณ์ดำเนินงาน)	2
ไม่ได้ใช้งาน = 0		

ด้านที่ 2 การควบคุมภายใน (น้ำหนัก 16 คะแนน) >> มี 2 รูปแบบ ได้แก่ แบบมาตรฐาน และแบบภาพรวม

>> แบบมาตรฐาน (4 ตัวชี้วัด น้ำหนัก 20 คะแนน) สำหรับสภรณที่เข้าเงื่อนไข 1. สภรณที่มีระดับความยาก มากที่สุด มาก และปานกลาง 2. มีการควบคุมภายใน

KPI: 2 สภาพแวดล้อมการควบคุม (น้ำหนัก 4 คะแนน)

KPI: 3 ความเสี่ยงและกิจกรรมควบคุม (น้ำหนัก 4 คะแนน)

ระดับ	เกณฑ์การให้คะแนน	คะแนนเต็ม
ขั้นสูง	มีระดับการควบคุมภายในที่ดี	3
ขั้นกลาง	มีระดับการควบคุมภายในที่ดีพอสมควร แต่ยังมีข้อบกพร่องอยู่บ้าง	2
ขั้นต้น	มีระดับการควบคุมภายในที่ยังไม่ดีเพียงพอ ต้องปรับปรุง	1
ขั้นเตรียม	ไม่มีระดับการควบคุมภายใน/ไม่มีการควบคุมในเรื่องนั้น ๆ	0

ระดับ	เกณฑ์การให้คะแนน	คะแนนเต็ม
ขั้นสูง	มีระดับการควบคุมภายในที่ดี	3
ขั้นกลาง	มีระดับการควบคุมภายในที่ดีพอสมควร แต่ยังมีข้อบกพร่องอยู่บ้าง	2
ขั้นต้น	มีระดับการควบคุมภายในที่ยังไม่ดีเพียงพอ ต้องปรับปรุง	1
ขั้นเตรียม	ไม่มีระดับการควบคุมภายใน/ไม่มีการควบคุมในเรื่องนั้น ๆ	0

KPI: 4 ระบบข้อมูลสารสนเทศและการสื่อสาร (น้ำหนัก 4 คะแนน)

ระดับ	เกณฑ์การให้คะแนน	คะแนนเต็ม
ขั้นสูง	มีระดับการควบคุมภายในที่ดี	3
ขั้นกลาง	มีระดับการควบคุมภายในที่ดีพอสมควร แต่ยังมีข้อบกพร่องอยู่บ้าง	2
ขั้นต้น	มีระดับการควบคุมภายในที่ยังไม่ดีเพียงพอ ต้องปรับปรุง	1
ขั้นเตรียม	ไม่มีระดับการควบคุมภายใน/ไม่มีการควบคุมในเรื่องนั้น ๆ	0

KPI: 5 ระบบติดตามและประเมินผล (น้ำหนัก 4 คะแนน)

ระดับ	เกณฑ์การให้คะแนน	คะแนนเต็ม
ขั้นสูง	มีระดับการควบคุมภายในที่ดี	3
ขั้นกลาง	มีระดับการควบคุมภายในที่ดีพอสมควร แต่ยังมีข้อบกพร่องอยู่บ้าง	2
ขั้นต้น	มีระดับการควบคุมภายในที่ยังไม่ดีเพียงพอ ต้องปรับปรุง	1
ขั้นเตรียม	ไม่มีระดับการควบคุมภายใน/ไม่มีการควบคุมในเรื่องนั้น ๆ	0

>> แบบภาพรวม (1 ตัวชี้วัด น้ำหนัก 16 คะแนน)
สำหรับสภรณที่ไม่เข้าหลักเกณฑ์ใช้แบบมาตรฐาน

ระดับ	เกณฑ์การให้คะแนน	คะแนนเต็ม
ขั้นสูง	มีระดับการควบคุมภายในที่ดี	3
ขั้นกลาง	มีระดับการควบคุมภายในที่ดีพอสมควร แต่ยังมีข้อบกพร่องอยู่บ้าง	2
ขั้นต้น	มีระดับการควบคุมภายในที่ยังไม่ดีเพียงพอ ต้องปรับปรุง	1
ขั้นเตรียม	ไม่มีระดับการควบคุมภายใน/ไม่มีการควบคุมในเรื่องนั้น ๆ	0

มิติที่ 4 ประสิทธิภาพของการบริหารงาน (30 คะแนน)

สำหรับสหกรณ์

KPI 1: ผลการดำเนินงานของสหกรณ์ต้องไม่มีการฝ่าฝืนระเบียบคำสั่งนายทะเบียน ข้อกฎหมาย (15 คะแนน)

เกณฑ์การให้คะแนน

ประเภท ระดับ	เกณฑ์การให้คะแนน (ผลการดำเนินงานสหกรณ์)	คะแนน
ขั้นสูง	ไม่มีข้อบกพร่อง/แก้ไขแล้วเสร็จสมบูรณ์ทุกกรณี	15
ขั้นกลาง	เสร็จต้องติดตาม โดยชำระคืนตามเงื่อนไข (ดำเนินการครบตามกระบวนการ)	10
ขั้นต้น	อยู่ระหว่างดำเนินการแก้ไข รวมถึงกรณีไม่ชำระคืนตามเงื่อนไข (ดำเนินการไม่ครบตามกระบวนการ)	5
ขั้นเตรียม	ตรวจพบข้อบกพร่อง/ยังไม่เริ่มดำเนินการแก้ไข	0

KPI 2: ผลการดำเนินงานในรอบสองปีบัญชีย้อนหลัง สหกรณ์มีผลการดำเนินงานไม่ขาดทุน (5 คะแนน)

เกณฑ์การให้คะแนน

ประเภท ระดับ	เกณฑ์การให้คะแนน (ผลประกอบการ 2 ปีบัญชี)		คะแนน
	ปีบัญชีย้อนหลัง	ปีบัญชีปัจจุบัน	
ขั้นสูง	กำไร	กำไร	5
ขั้นกลาง	ขาดทุน	กำไร	3
ขั้นต้น	กำไร	ขาดทุน	1
ขั้นเตรียม	ขาดทุน	ขาดทุน	0

มิติที่ 4 ประสิทธิภาพของ การบริหารงาน (30 คะแนน)

KPI 3: ผลการดำเนินงานในรอบปีบัญชีสุดท้าย สหกรณ์จัดทำงบการเงินแล้วเสร็จและส่งให้ผู้สอบบัญชีตรวจสอบ และแสดงความเห็นต่องบการเงิน แล้วนำเสนอดို့ที่ประชุมใหญ่อนุมัติภายใน 150 วัน นับแต่สิ้นปีบัญชี (เต็ม 5 คะแนน)

เกณฑ์การให้คะแนน

ระดับ	เกณฑ์การให้คะแนน		คะแนน
	1 ส่งงบการเงินที่พร้อมตรวจให้ผู้สอบบัญชีรับตรวจได้	2 งบการเงินผ่านการตรวจรับรองและเสนออนุมัติต่อที่ประชุมใหญ่ได้	
ขั้นสูง	ภายใน 30 วัน	ภายใน 150 วัน	5
ขั้นกลาง	ภายใน 60 วัน	ภายใน 150 วัน	4
ขั้นต้น	ภายใน 90 วัน	ภายใน 150 วัน	2
ขั้นเตรียม	1 ภายใน 90 วัน	เกิน 150 วัน	1
	2 เกิน 90 วัน	เกิน 150 วัน	0
	3 ประชุมใหญ่ภายใน 150 วัน โดยไม่มีงบการเงินเสนอที่ประชุมอนุมัติ		0

ปีบัญชีสุดท้าย คือ ปีที่ประเมิน

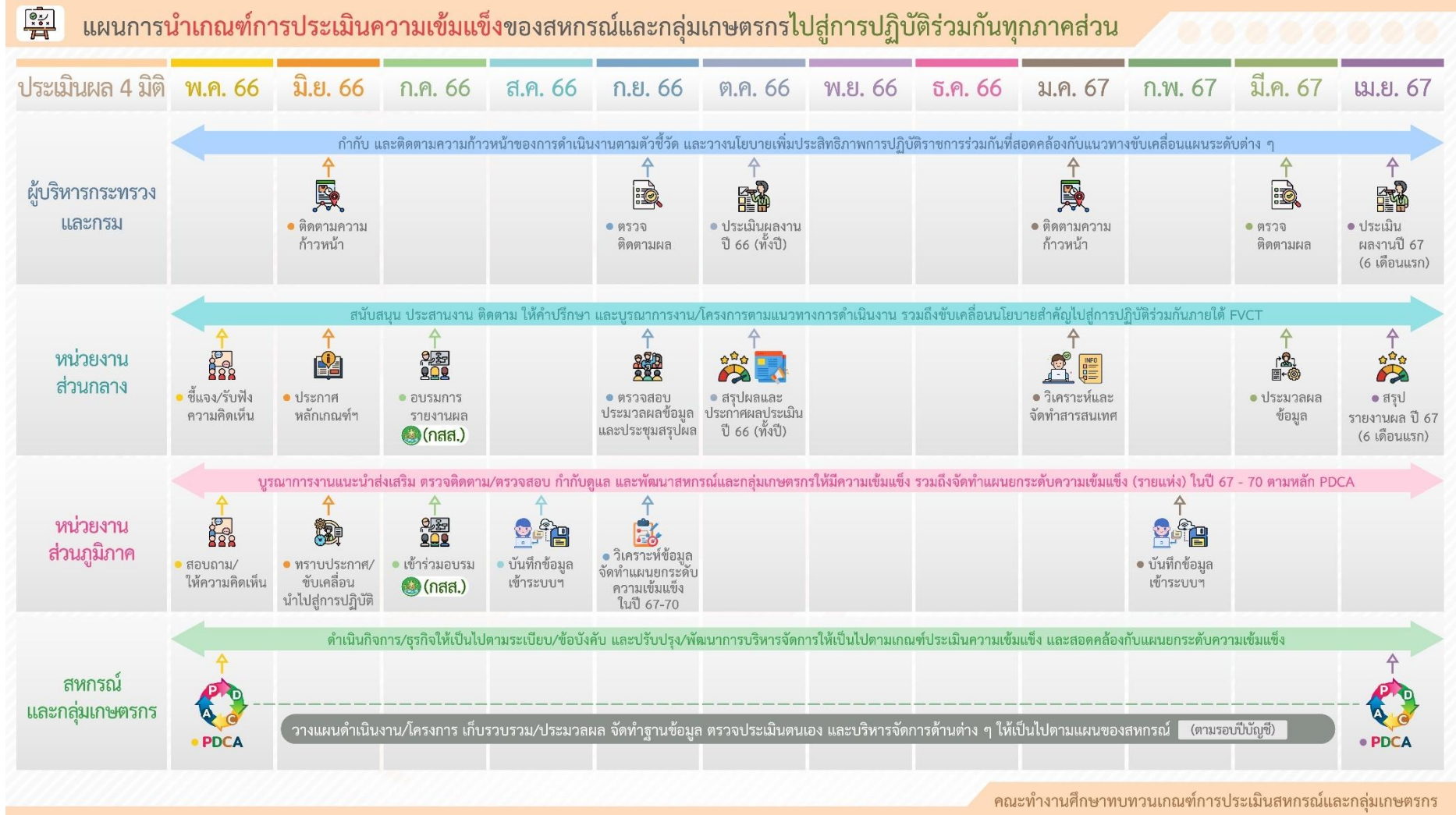
KPI 4: สหกรณ์จัดจ้างเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานประจำรับผิดชอบดำเนินงานและธุรกิจของสหกรณ์ (เต็ม 5 คะแนน)

เกณฑ์การให้คะแนน

ระดับ	เกณฑ์การให้คะแนน (จัดจ้างพนักงาน)		คะแนน
	1 การจัดจ้างพนักงาน	2 การปฏิบัติงานในหน้าที่	
ขั้นสูง	จ้างประจำ	ปฏิบัติหน้าที่ประจำตามสัญญาจ้าง	5
ขั้นกลาง	จ้างชั่วคราว	ปฏิบัติหน้าที่ตามสัญญาจ้าง	3
	รวมกันจ้าง		
ขั้นต้น	คำสั่งมอบหมาย	ปฏิบัติหน้าที่ตามคำสั่งที่มอบหมาย	2
ขั้นเตรียม	ไม่มีคำสั่งมอบหมาย หรือ มอบหมายไม่ชัดเจน	ไม่มีหน้าที่ปฏิบัติงาน	0
		ไม่ได้ปฏิบัติงานตามที่มอบหมาย	

กระบวนการนำ **เกณฑ์ประเมินความเข้มแข็ง** ของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร **ไปสู่การปฏิบัติร่วมกัน**

แนวทางการดำเนินงานในหัวข้อที่ 2 (พ.ศ. 2566 – 2570) ที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ

1. การทบทวน/ปรับปรุงค่าเป้าหมาย/รายละเอียดตัวชี้วัดในแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นการเกษตร แผนย่อยการพัฒนาระบบนิเวศการเกษตร เป้าหมายสถาบันเกษตรกร (สหกรณ์ วิสาหกิจชุมชน และกลุ่มเกษตรกร) ที่ขึ้นทะเบียนกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีความเข้มแข็งในระดับมาตรฐานเพิ่มขึ้น ได้กำหนดตัวชี้วัดสถาบันเกษตรกร (สหกรณ์ วิสาหกิจชุมชน และกลุ่มเกษตรกร) ที่ขึ้นทะเบียนกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีความเข้มแข็งในระดับมาตรฐาน สหกรณ์มีความเข้มแข็งในระดับ 1 และ 2 อย่างน้อยร้อยละ 50 ในปี 2570 และกลุ่มเกษตรกรมีความเข้มแข็งร้อยละ 35 ในปี 2570

ในปี 2564 สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) ได้เห็นชอบให้กรมส่งเสริมสหกรณ์ซึ่งรับผิดชอบหลักตามตัวชี้วัดในแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติได้ทบทวน/ปรับปรุงค่าเป้าหมาย/รายละเอียดตัวชี้วัดให้สอดคล้องกับสถานการณ์ทางเศรษฐกิจและสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปในหัวข้อที่ 2 ของยุทธศาสตร์ชาติ ภายใต้มติการประชุมผล ทั้ง 4 มิติ และเห็นชอบเมื่อวันที่ 8 กุมภาพันธ์ 2566 พร้อมกำหนดตัวชี้วัดเพิ่มเติม คือ สหกรณ์มีความเข้มแข็งในระดับ 1 เพิ่มขึ้น อย่างน้อยร้อยละ 18 และกลุ่มเกษตรกรมีความเข้มแข็งในระดับ 1 เพิ่มขึ้น อย่างน้อยร้อยละ 6 เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 ในหมวดที่ 1 เป็นหลักสำคัญของการมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศด้านการเกษตรและความยั่งยืนทางด้านอาหาร

2. รายงานการพิจารณาศึกษาเรื่องการพัฒนาสหกรณ์ภาคการเกษตรให้มีความเข้มแข็งของคณะกรรมการการเกษตรและสหกรณ์ วุฒิสภา

คณะกรรมการการเกษตรและสหกรณ์ วุฒิสภา มีข้อเสนอแนะและข้อสังเกตเกี่ยวกับการพัฒนาสหกรณ์ภาคการเกษตรให้มีความเข้มแข็ง ตามกิจกรรมปฏิรูปที่ 1 การสร้างเกษตรมูลค่าสูง (High Value Added) ประเด็น “พัฒนาสหกรณ์การเกษตรให้มีความเข้มแข็งและส่งเสริมให้เกิดผู้ให้บริการด้านการจัดการเกษตรสมัยใหม่ (Service Provider) อย่างครบวงจร เพื่อให้มีบทบาทในการช่วยเหลือเกษตรกรในการทำการเกษตรอย่างมีประสิทธิภาพ และมีข้อเสนอแนะและข้อสังเกตให้ปรับปรุงหลักเกณฑ์การจัดระดับขึ้นความเข้มแข็งของสหกรณ์ภาคการเกษตรให้เหมาะสมและสอดคล้องตามบริบทและวัตถุประสงค์หลักของสหกรณ์แต่ละประเภท เน้นศักยภาพในการบริหารจัดการองค์และธุรกิจ รวมถึงความสามารถในการบริการสมาชิกอย่างเป็นระบบ ตั้งแต่การวางแผนด้านการผลิตให้กับสมาชิกไปจนถึงการพัฒนาคุณภาพชีวิตให้กับสมาชิก ครอบครัว และชุมชน รวมไปถึงการสร้างและพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือกับภาคส่วนต่าง ๆ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการพัฒนาสหกรณ์ให้มีความเข้มแข็ง พึ่งตนเอง และมีความมั่นคงในการดำเนินกิจการได้อย่างยั่งยืน

3. แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2566-2580) (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม)

คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2566-2570) (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม) เมื่อวันที่ 17 มกราคม 2566 ตามที่คณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติเสนอ โดย ตัวชี้วัดสถาบันเกษตรกร (สหกรณ์

วิสาหกิจชุมชน และกลุ่มเกษตรกร) ที่ขึ้นทะเบียนกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีความเข้มแข็งในระดับมาตรฐาน มีการปรับปรุงค่าเป้าหมายตัวชี้วัด ดังนี้

เป้าหมาย	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย		
		ปี 2566-2570	ปี 2571-2575	ปี 2576-2580
สถาบันเกษตรกร (สหกรณ์ วิสาหกิจ ชุมชน และ กลุ่มเกษตรกร) ที่ขึ้นทะเบียนกับ	สถาบันเกษตรกร (สหกรณ์ วิสาหกิจ ชุมชน และ กลุ่ม เกษตรกร) ที่ขึ้นทะเบียนกับ	สหกรณ์มีความเข้มแข็ง ในระดับ 1 และ 2 อย่างน้อย ร้อยละ 50 (เดิมร้อยละ 95)	สหกรณ์มีความเข้มแข็ง ในระดับ 1 และ 2 อย่างน้อย ร้อยละ 55 (เดิมร้อยละ 95)	สหกรณ์มีความเข้มแข็ง ในระดับ 1 และ 2 อย่างน้อย ร้อยละ 60 (เดิมร้อยละ 95)
กระทรวงเกษตร และสหกรณ์ มีความเข้มแข็ง ในระดับมาตรฐาน เพิ่มขึ้น	กระทรวงเกษตร และสหกรณ์ มีความเข้มแข็ง ในระดับมาตรฐาน (เฉลี่ยร้อยละ)	กลุ่มเกษตรกร มีความเข้มแข็ง ในระดับที่ 1 และ 2 อย่างน้อย ร้อยละ 35 (เดิม ร้อยละ 30)	กลุ่มเกษตรกร มีความเข้มแข็ง ในระดับที่ 1 และ 2 อย่างน้อย ร้อยละ 40 (เดิม ร้อยละ 35)	กลุ่มเกษตรกร มีความเข้มแข็ง ในระดับที่ 1 และ 2 อย่างน้อย ร้อยละ 45 (เดิม ร้อยละ 40)

4. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566-2570)

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 หมายความว่า 1 ไทยเป็นประเทศชั้นนำด้านสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปมูลค่าสูง เป้าหมายที่ 3 เพิ่มศักยภาพและบทบาทของผู้ประกอบการเกษตรในฐานะหุ้นส่วนเศรษฐกิจของห่วงโซ่อุปทานที่ได้รับส่วนแบ่งประโยชน์อย่างเหมาะสมและเป็นธรรม กำหนดตัวชี้วัด ดังนี้

ตัวชี้วัดที่ 3.1 จำนวนสหกรณ์ภาคเกษตรในชั้นที่ 1 ตามเกณฑ์การจัดระดับความเข้มแข็งสหกรณ์ เพิ่มขึ้น อย่างน้อยร้อยละ 18 เมื่อสิ้นสุดแผน (พ.ศ.2570)

ตัวชี้วัดที่ 3.2 จำนวนกลุ่มเกษตรกรในชั้นที่ 1 ตามเกณฑ์การจัดระดับความเข้มแข็งกลุ่มเกษตรกร เพิ่มขึ้น อย่างน้อยร้อยละ 6 เมื่อสิ้นสุดแผน (พ.ศ.2570)

5. คณะทำงานศึกษาทบทวนเกณฑ์การประเมินสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร

กรมส่งเสริมสหกรณ์มีคำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานศึกษาทบทวนเกณฑ์การประเมินสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร โดยมีรองอธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์ (นายอชฌา สุวรรณนิตย์) เป็นประธานคณะทำงาน ประกอบด้วย คณะทำงาน รองอธิบดีกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการสหกรณ์กรมส่งเสริมสหกรณ์ พร้อมด้วยเจ้าหน้าที่กรมส่งเสริมสหกรณ์และกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ ศึกษา วิเคราะห์และ ทบทวนเกณฑ์การประเมินความเข้มแข็งสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรที่มีอยู่เดิมและจัดทำ (ร่าง) เกณฑ์ การประเมินความเข้มแข็งสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร ให้สอดคล้องกับแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2566-2580) (ฉบับปรับปรุง) และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 รวมถึงให้สอดคล้อง กับสถานการณ์ปัจจุบันและมุ่งเน้นการประเมินผลเพื่อนำไปสู่การพัฒนาสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร ศึกษา วิเคราะห์ผลสำเร็จ/ผลกระทบ และสังเคราะห์ข้อมูลจากเกณฑ์ประเมินสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรอื่น ๆ ที่มีอยู่

ในปัจจุบัน เพื่อพิจารณาความซ้ำซ้อน รวมถึง ข้อดี ข้อเสียของการควบรวมหรือปรับปรุงเกณฑ์ประเมิน สหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรให้มีเกณฑ์การประเมินเพียงเกณฑ์เดียว โดยให้สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาความ เข้มแข็งสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรในหัวข้อที่ 2 (พ.ศ. 2566 – 2570) ของยุทธศาสตร์ชาติตามหลักหลักวงจร การบริหารงานคุณภาพ PDCA โดยใช้เครื่องมือการวิเคราะห์ห่วงโซ่คุณค่าของประเทศไทย (Final Value Chain Thailand : FVCT) เป็นแนวทางสำคัญในการดำเนินงาน/โครงการและขับเคลื่อนแผนระดับที่ 3 ของ ทั้ง 2 กรมและกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ รวมถึงการนำข้อเสนอแนะและข้อสังเกตเกี่ยวกับการพัฒนา สหกรณ์ภาคการเกษตรให้มีความเข้มแข็งของคณะกรรมการ การเกษตรและสหกรณ์ วุฒิสภา ควบคู่กับ นโยบายและการสั่งของผู้บริหารทั้งในส่วนของกรมและกระทรวงมาดำเนินการตามกรอบภารกิจอย่างบูรณาการ และร่วมกันพัฒนาระบบเทคโนโลยี เพื่อรองรับการประเมินผลตามเกณฑ์การประเมินใหม่ และการดำเนินงาน ร่วมกันในทุกระดับของทั้ง 2 กรม เพื่อให้การประเมินผลมีประสิทธิภาพ เป็นระบบสะดวกต่อหน่วยงาน ผู้ประเมิน และมีประสิทธิผลต่อสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรผู้รับการประเมินตามเป้าประสงค์และการบรรลุผล สัมฤทธิ์ตามตัวชี้วัดของแผนพัฒนาการสหกรณ์ ฉบับที่ 5 ได้บนฐานข้อมูลเชิงประจักษ์และเป็นรูปธรรมร่วมกัน

ค่านิยามกรอบระยะเวลาการประเมิน

1. การประเมินระดับชั้นความเข้มแข็งประจำปี จะตัดยอดข้อมูลการประเมิน ณ วันที่ 31 สิงหาคม ตัวอย่างเช่น การประเมินระดับชั้นความเข้มแข็งประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 จะตัดยอดข้อมูลการประเมิน ณ วันที่ 31 สิงหาคม 2566

2. ข้อมูลการประเมินในตัวชี้วัดที่นำมาจากงบการเงินของสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร 2 ปีซ้อนหลัง ได้แก่ ตัวชี้วัดที่ 1.2 และ ตัวชี้วัดที่ 4.2 จะนำมาจากสหกรณ์ที่มีปีบัญชีตามรอบที่กำหนดเท่านั้น

ตัวอย่างเช่น การประเมินในปีงบประมาณ 2566 จะใช้ข้อมูลจาก 2 ปีบัญชีย้อนหลัง ดังนี้

- “รอบบัญชีปีประเมิน (ในช่วง เม.ย. 2565-มี.ค. 2566)”
- “รอบบัญชีปีประเมินปีที่แล้ว (ในช่วง เม.ย. 2564-มี.ค. 2565)”

ตารางแสดงกรอบระยะเวลาที่จะนำข้อมูลของสหกรณ์มาประเมิน

ปีงบประมาณ	รอบบัญชีปีประเมิน	รอบบัญชีปีประเมินปีที่แล้ว
2566	เมษายน 2565 - มีนาคม 2566	เมษายน 2564 - มีนาคม 2565
2567	เมษายน 2566 - มีนาคม 2567	เมษายน 2565 - มีนาคม 2566
2568	เมษายน 2567 - มีนาคม 2568	เมษายน 2566 - มีนาคม 2567
2569	เมษายน 2568 - มีนาคม 2569	เมษายน 2567 - มีนาคม 2568
2570	เมษายน 2569 - มีนาคม 2570	เมษายน 2568 - มีนาคม 2569

3. สำหรับสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร ที่ปิดบัญชีได้เร็ว ภายใน 150 วัน กรมฯ จะยังไม่นำข้อมูลมาประเมินในรอบการประเมินประจำปีงบประมาณปัจจุบัน แต่จะนำไปประเมินในรอบการประเมินปีถัดไป

กล่าวคือ สหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร ที่มีรอบปีบัญชี เม.ย. 66-ก.ค.66 และสามารถปิดบัญชีได้เร็ว ภายใน 150 วัน คือสามารถปิดบัญชีได้ภายใน ส.ค.66 จะไม่นำข้อมูลมาประเมินในรอบการประเมินปี 2566

ตัวอย่างเช่น สหกรณ์ ก. จำกัด มีปีบัญชี เมษายน 2566 สามารถปิดบัญชีได้ภายใน เดือนสิงหาคม 2566 จะไม่ถูกนำงบการเงินในปี 2566 มาประเมินในปีงบประมาณ 2566 แต่จะนำไปประเมินในปีงบประมาณ 2567

4. **ตัวชี้วัดที่ 4.1** ผลการดำเนินงานของสหกรณ์ต้องไม่มีการฝ่าฝืนระเบียบ คำสั่งนายทะเบียน ข้อกฎหมาย จนก่อให้เกิดข้อบกพร่องในการดำเนินงาน หรือเกิดการทุจริตในสหกรณ์ หรือได้ดำเนินการแก้ไขแล้วเสร็จ **จะใช้สถานะ ณ วันที่ 31 สิงหาคม 2566** จากระบบข้อบกพร่องสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร

5. สหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรที่ยังจัดตั้งไม่ถึง 2 ปีบัญชี จะไม่นำมาจัดระดับชั้นความเข้มแข็ง

เกณฑ์การประเมินความเข้มแข็งสหกรณ์

ลำดับ	ตัวชี้วัดความเข้มแข็งสหกรณ์	น้ำหนักคะแนน	ผู้รับผิดชอบ ข้อมูล
มิติที่ 1 ความสามารถในการให้บริการสมาชิก (3 ตัวชี้วัด)		30	กตส.
1.1	อัตราส่วนของสมาชิกที่มีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจกับสหกรณ์	15	กพก.
1.2	ผลการดำเนินงานในรอบสองปีบัญชีย้อนหลัง สหกรณ์ต้องมีการจัดสรรกำไรสุทธิและจ่ายทุนสวัสดิการสมาชิกและทุนสาธารณประโยชน์	10 (ภาคการเกษตร) 15 (นอกภาคฯ)	กพง.
1.3	จำนวนประเภทธุรกิจที่สหกรณ์ดำเนินงาน	5 (เฉพาะภาคการเกษตร)	กพก.
มิติที่ 2 ประสิทธิภาพในการดำเนินธุรกิจ (6 ตัวชี้วัด)		20	กตส.
ด้านที่ 1 ความเข้มแข็งทางด้านเงินทุน (Capital Strength) วัดจาก 2 ตัวชี้วัด คือ			
2.1	อัตราส่วนหนี้สินต่อทุน	3	กตส.
2.2	อัตราส่วนทุนสำรองต่อสินทรัพย์	2	กตส.
ด้านที่ 2 ผลตอบแทนของสินทรัพย์ (Asset Quality) วัดจาก 1 ตัวชี้วัด คือ			
2.3	อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์	4	กตส.
ด้านที่ 3 ประสิทธิภาพในการดำเนินงาน (Earning Sufficiency) วัดจาก 1 ตัวชี้วัด คือ			
2.4	อัตราค่าใช้จ่ายดำเนินงานต่อกำไรก่อนหักค่าใช้จ่ายดำเนินงาน	4	กตส.
ด้านที่ 4 สภาพคล่องทางการเงิน (Liquidity) วัดจาก 2 ตัวชี้วัด คือ			
2.5	อัตราส่วนทุนหมุนเวียน	3	กตส.
2.6	อัตราลูกหนี้ระยะสั้นที่ชำระหนี้ได้ตามกำหนด	4	กตส.
มิติที่ 3 ประสิทธิภาพในการจัดการองค์กร (5 ตัวชี้วัด)		20	กตส.
หัวข้อที่ 1 การใช้เทคโนโลยีการบัญชีในการบริหารจัดการ วัดจาก 1 ตัวชี้วัด			
3.1	ระดับการใช้เทคโนโลยีการบัญชีในการบริหารจัดการข้อมูล	4	กตส.
หัวข้อที่ 2 การควบคุมภายใน วัดจาก 4 ตัวชี้วัด คือ			
3.2	ผลการประเมินสภาพแวดล้อมการควบคุม	4	กตส.
3.3	ผลการประเมินความเสี่ยงและกิจกรรมควบคุม	4	กตส.
3.4	ผลการประเมินระบบข้อมูลสารสนเทศและการสื่อสาร	4	กตส.
3.5	ผลการประเมินระบบการติดตามและประเมินผล	4	กตส.

ลำดับ	ตัวชี้วัดความเข้มแข็งสหกรณ์	น้ำหนักคะแนน	ผู้รับผิดชอบ ข้อมูล
มิติที่ 4 ประสิทธิภาพของการบริหารงาน (4 ตัวชี้วัด)		30	กสส.
4.1	ผลการดำเนินงานของสหกรณ์ต้องไม่มีการฝ่าฝืนระเบียบ คำสั่ง นายทะเบียน ข้อกฎหมาย	15	สนม.
4.2	ผลการดำเนินงานในรอบสองปีบัญชีย้อนหลัง สหกรณ์มีผล การดำเนินงานไม่ขาดทุน	5	กพง.
4.3	ผลการดำเนินงานในรอบปีบัญชีสุดท้าย สหกรณ์จัดทำงบการเงิน แล้วเสร็จและส่งให้ผู้สอบบัญชีตรวจสอบและแสดงความเห็น ต่องบการเงิน แล้วนำเสนอต่อที่ประชุมใหญ่อนุมัติภายใน 150 วัน นับแต่สิ้นปีทางบัญชี	5	กพก.
4.4	สหกรณ์จัดจ้างเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานประจำรับผิดชอบดำเนินงาน และธุรกิจของสหกรณ์	5	กพง.

มิติที่ 1 ความสามารถในการให้บริการสมาชิก

ประกอบด้วย 3 ตัวชี้วัด คะแนนรวม 30 คะแนน

ตัวชี้วัดที่ 1.1 อัตราส่วนของสมาชิกที่มีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจกับสหกรณ์

คำอธิบายเกณฑ์

การมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจกับสหกรณ์ของสมาชิก ถือเป็นปัจจัยสำคัญในการเสริมสร้างและพัฒนาสหกรณ์ให้มีความเข้มแข็ง สามารถดำเนินธุรกิจได้อย่างยั่งยืนในระยะยาว เกิดความรับผิดชอบต่อสมาชิก ต่อชุมชน สังคม และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง สหกรณ์สามารถดำเนินงานที่เป็นไปตามหลักการ อุดมการณ์ และวิธีการสหกรณ์อย่างมีประสิทธิภาพ มีธรรมาภิบาล และยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิต

คำนิยาม

เป็นการประเมินสหกรณ์ในรอบปีบัญชีสหกรณ์ เมษายน 2565-มีนาคม 2566 เพื่อประเมินอัตราส่วนร้อยละของจำนวนสมาชิกสามัญที่มีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจกับสหกรณ์ เฉพาะประเภทธุรกิจที่สูงที่สุด เทียบกับจำนวนสมาชิกสามัญทั้งหมดของสหกรณ์

เอกสารประกอบการพิจารณาตรวจสอบ

ทะเบียนคุมในแต่ละประเภทธุรกิจของสหกรณ์

วิธีการประเมินคะแนน

$$\text{ร้อยละของสมาชิกสามัญที่มีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจกับสหกรณ์} = \frac{\text{จำนวนสมาชิกสามัญที่มีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจเฉพาะประเภทธุรกิจที่สูงที่สุด}}{\text{จำนวนสมาชิกสามัญทั้งหมด}} \times 100$$

เกณฑ์การให้คะแนน

ระดับ	เกณฑ์การให้คะแนน (ร้อยละ)							คะแนน
	เกษตร	นิคม	ประมง	ออมทรัพย์	เครดิต ยูเนียน	ร้านค้า	บริการ	
ขั้นสูง	>80%	>80%	>80%	>85%	>80%	>80%	>80%	15
ขั้นกลาง	>70-80%	>70-80%	>70-80%	>80-85%	>70-80%	>70-80%	>70-80%	12
ขั้นต้น	>60-70%	>60-70%	>60-70%	>70-80%	>60-70%	>60-70%	>60-70%	9
ขั้นเตรียม	≤60%	≤60%	≤60%	≤70%	≤60%	≤60%	≤60%	6

ตัวอย่างการคำนวณ

สหกรณ์ ก. จำกัด เป็นสหกรณ์นิคม มีสมาชิกสามัญทั้งหมด 1,100 คนสมาชิกสามัญทำธุรกิจกับสหกรณ์มากที่สุด คือ ธุรกิจสินเชื่อ 900 คน โดยสหกรณ์

ร้อยละของสมาชิกสามัญ ที่มีส่วนร่วมในการดำเนิน ธุรกิจกับสหกรณ์ ก. จำกัด	=	$\frac{900}{1,100}$	X 100
สหกรณ์ ก. จำกัด มีอัตรา ร้อยละของสมาชิกที่มีส่วนร่วม	=	81.82	ได้ขั้นสูง 15 คะแนน

หน่วยงานส่วนกลางผู้รับผิดชอบตัวชี้วัด กองพัฒนาสหกรณ์ภาคการเกษตรและกลุ่มเกษตรกร

เจ้าหน้าที่ผู้ประสานงาน กลุ่มวิจัยและพัฒนาสหกรณ์ภาคการเกษตร

โทร 0 2628 5534 โทรภายใน 209, 219

*****

ตัวชี้วัดที่ 1.2 ผลการดำเนินงานในรอบสองปีบัญชีย้อนหลัง สหกรณ์ต้องมีการจัดสรรกำไรสุทธิและ จ่ายทุนสวัสดิการสมาชิกและทุนสาธารณประโยชน์

คำอธิบายเกณฑ์

การจัดสรรกำไรสุทธิและจ่ายเงินทุนสวัสดิการ ทุนสาธารณประโยชน์ ถือว่าเป็นความรับผิดชอบต่อสังคมของสหกรณ์ คือ มีความรับผิดชอบต่อสมาชิกและมีความรับผิดชอบต่อชุมชน สังคม และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องที่ทำให้สหกรณ์ดำเนินธุรกิจประสบความสำเร็จซึ่งเป็นไปตามหลักสหกรณ์ หลักธรรมาภิบาล และปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ความรับผิดชอบต่อสมาชิก ชุมชนและสังคม จะก่อให้เกิดประโยชน์และสร้างความเข้มแข็งให้กับสหกรณ์

แนวทางการประเมิน

1. สหกรณ์มีผลการดำเนินงานย้อนหลังสองปีบัญชี

รอบบัญชีปีประเมิน (เมษายน 2565-มีนาคม 2566)

รอบบัญชีปีประเมินปีที่แล้ว (เมษายน 2564-มีนาคม 2565)

2. มีการจัดสรรกำไรสุทธิเป็นเงินทุนเพื่อสวัสดิการสมาชิกและทุนสาธารณประโยชน์
3. มีการจ่ายเงินทุนสวัสดิการสมาชิกและทุนสาธารณประโยชน์
4. **ข้อยกเว้น** ปีที่สหกรณ์ไม่มีการจัดสรรกำไรสุทธิและจ่ายทุนฯ เป็นกรณีที่เกิดจากอุบัติเหตุ ภัยธรรมชาติ หรือโรคระบาด เท่านั้น และภัยหรือโรคระบาดนั้นทำให้สมาชิกและสหกรณ์เสียหาย ดังนี้

อุบัติเหตุ คือ ภัยหรืออันตรายที่เกิดจากอุบัติเหตุ เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นอย่างกะทันหัน ไม่สามารถคาดการณ์ล่วงหน้าได้ ไม่มีผู้ใดตั้งใจหรือทำให้เกิดขึ้น เช่น อาคารถล่ม ไฟไหม้ เป็นต้น

ภัยธรรมชาติ คือ ภัยหรืออันตรายที่เกิดจากธรรมชาติ เช่น ภัยแล้ง น้ำท่วม พายุ แผ่นดินไหว เป็นต้น

โรคระบาด คือ การจำแนกโรคอย่างหนึ่งซึ่งปรากฏกรณีใหม่ขึ้นในกลุ่มหนึ่ง ในระยะเวลาหนึ่งในอัตราที่สูงขึ้นมากกว่าที่คาดการณ์ไว้ โดยเทียบกับประวัติการเกิดโรคในอดีต โรคนั้นอาจเป็นโรคระบาดในคน เช่น โควิด-19 เป็นต้น โรคระบาดในสัตว์ เช่น โรคล้มปัสสินในโค กระบือ โรคหวัดในสุกร โรคไข้หวัดนกในสัตว์ปีก เป็นต้น หรือโรคระบาดในพืช

หากสหกรณ์ไม่มีการจัดสรรกำไรสุทธิและจ่ายทุนฯ เนื่องจากข้อยกเว้นที่กล่าวข้างต้น สหกรณ์จะได้อยู่ในระดับ ขึ้นต้น ทั้งนี้ ให้บันทึกเลขที่และวันที่เอกสารทางราชการแจ้งเรื่องพื้นที่ประสบอุบัติเหตุ ภัยธรรมชาติ หรือโรคระบาดในแบบประเมินความเข้มแข็งสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร

เอกสารประกอบการพิจารณาตรวจสอบ

1. ระเบียบว่าด้วยทุนสวัสดิการสมาชิก
2. ระเบียบว่าด้วยทุนสาธารณประโยชน์
3. ข้อบังคับสหกรณ์
4. ทะเบียนจำแนกประเภททุนสวัสดิการสมาชิกหรือทุนสาธารณประโยชน์
5. รายงานการประชุมคณะกรรมการดำเนินการประจำปี

6. รายงานการประชุมใหญ่สามัญประจำปี
7. เอกสารการใช้จ่ายเงินทุน
8. เอกสารทางราชการแจ้งเรื่องพื้นที่ประสบอุบัติเหตุ ภัยธรรมชาติ หรือโรคระบาด

เกณฑ์การให้คะแนน

- สหกรณ์ภาคการเกษตร คะแนนเต็ม 10 คะแนน
- สหกรณ์นอกภาคการเกษตร คะแนนเต็ม 15 คะแนน

ระดับ	เกณฑ์การให้คะแนน	คะแนน	
		ภาคการเกษตร	นอกภาคการเกษตร
ขั้นสูง	มีการจัดสรร 2 ทุน และจ่าย 2 ทุน ทั้ง 2 ปีบัญชี	10	15
ขั้นกลาง	มีการจัดสรรทั้ง 2 ทุนทั้ง 2 ปีบัญชี โดยจ่ายทั้ง 2 ทุน 1 ปีบัญชี และ จ่าย 1 ทุน 1 ปีบัญชี	7	10
ขั้นต้น	มีการจัดสรร 2 ทุน ทั้ง 2 ปีบัญชี โดยจ่าย 2 ทุน 1 ปีบัญชี หรือจ่าย 1 ทุน ทั้ง 2 ปีบัญชี หรือ สหกรณ์ไม่มีการจัดสรรกำไรสุทธิและจ่ายทุนฯ เพราะมีข้อยกเว้น*	4	5
ขั้นเตรียม	(1) ไม่จัดสรรทุนและไม่จ่ายทุน ปีใดปีหนึ่งหรือทั้ง 2 ปีบัญชี (2) มีการจัดสรร 2 ทุน แต่ไม่จ่าย 2 ทุน ทั้ง 2 ปีบัญชี (3) มีการจ่าย 1 ทุน 1 ปีบัญชีและไม่จ่ายทุนใด 1 ปีบัญชี	0	0

คำนิยามเกณฑ์

ขั้นสูง : ผลการดำเนินงานในรอบสองปีบัญชีย้อนหลัง มีการจัดสรรกำไรสุทธิเป็นทุนสวัสดิการสมาชิกและทุนสาธารณประโยชน์ครบทั้ง 2 ทุน ทั้ง 2 ปีบัญชีโดยจ่ายทุนสวัสดิการสมาชิกและทุนสาธารณประโยชน์ครบทั้ง 2 ทุน ทั้ง 2 ปีบัญชี

ขั้นกลาง : ผลการดำเนินงานในรอบสองปีบัญชีย้อนหลัง มีการจัดสรรกำไรสุทธิเป็นทุนสวัสดิการสมาชิกและทุนสาธารณประโยชน์ครบทั้ง 2 ทุน ทั้ง 2 ปีบัญชีโดยจ่ายทุนสวัสดิการสมาชิกและทุนสาธารณประโยชน์ครบทั้ง 2 ทุนใน 1 ปีบัญชี และจ่ายทุนใดทุนหนึ่งในอีก 1 ปีบัญชี (มีการจัดสรรทั้ง 2 ทุนทั้ง 2 ปีบัญชี โดยจ่ายทั้ง 2 ทุนใน 1 ปีบัญชี และจ่าย 1 ทุนใน 1 ปีบัญชี)

ขั้นต้น : ผลการดำเนินงานในรอบสองปีบัญชีย้อนหลัง มีการจัดสรรกำไรสุทธิเป็นทุนสวัสดิการสมาชิกและทุนสาธารณประโยชน์ครบทั้ง 2 ทุน ทั้ง 2 ปีบัญชีโดยจ่ายทุนสวัสดิการสมาชิกและทุนสาธารณประโยชน์ครบทั้ง 2 ทุนใน 1 ปีบัญชี หรือ จ่ายทุนใดทุนหนึ่งครบทั้ง 2 ปีบัญชี รวมถึงสหกรณ์ที่ไม่มีการจัดสรรกำไรสุทธิและจ่ายทุนฯ เนื่องจากเกิดอุบัติเหตุ ภัยธรรมชาติ หรือโรคระบาด เท่านั้น และภัยหรือโรคระบาดนั้นทำให้สมาชิกและสหกรณ์เสียหาย*

ขั้นเตรียม : ผลการดำเนินงานในรอบสองปีบัญชีย้อนหลัง

- (1) ไม่จัดสรรกำไรสุทธิเป็นทุนสวัสดิการสมาชิกหรือทุนสาธารณประโยชน์ และไม่จ่ายทุนสวัสดิการสมาชิกและทุนสาธารณประโยชน์ ในปีใดปีหนึ่ง หรือทั้ง 2 ปีบัญชี
- (2) มีการจัดสรรกำไรสุทธิเป็นทุนสวัสดิการสมาชิกและทุนสาธารณประโยชน์ครบทั้ง 2 ทุน ทั้ง 2 ปีบัญชี แต่ไม่จ่ายทุนสวัสดิการสมาชิกและทุนสาธารณประโยชน์ทั้ง 2 ทุน ทั้ง 2 ปีบัญชี
- (3) มีการจ่ายทุนสวัสดิการสมาชิกหรือทุนสาธารณประโยชน์ทุนใดทุนหนึ่งใน 1 ปีบัญชี และไม่จ่ายทุนในอีก 1 ปีบัญชี

หน่วยงานส่วนกลางผู้รับผิดชอบตัวชี้วัด กองพัฒนาสหกรณ์ด้านการเงินและร้านค้า
เจ้าหน้าที่ผู้ประสานงาน กลุ่มวิจัยและพัฒนาสหกรณ์นอกภาคการเกษตร
โทร 0 2281 9562 โทรภายใน 417

*****

ตัวชี้วัดที่ 1.3 จำนวนประเภทธุรกิจที่สหกรณ์ดำเนินงาน

คำอธิบายเกณฑ์

สหกรณ์เป็นองค์กรอิสระของบุคคล ซึ่งร่วมกันด้วยความสมัครใจเพื่อตอบสนองความต้องการของสมาชิก และมีจุดมุ่งหมายร่วมกันทางเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม โดยอยู่บนพื้นฐานของการช่วยเหลือตนเอง และช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ความเป็นประชาธิปไตย เสมอภาค เทียงธรรม และมีความเป็นเอกภาพ มีความรับผิดชอบต่อสมาชิก ชุมชน สังคม และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องเพื่อประยุกต์ใช้ในการดำเนินธุรกิจสหกรณ์ ได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดความเข้มแข็งในระยะยาว

คำนิยาม

เป็นการประเมินสหกรณ์ในรอบปีบัญชีสหกรณ์ เมษายน 2565-มีนาคม 2566 โดยการนับจำนวนประเภทธุรกิจที่สหกรณ์ภาคการเกษตร (สหกรณ์การเกษตร สหกรณ์นิคม สหกรณ์ประมง) ดำเนินงาน ได้แก่ ธุรกิจรับฝากเงิน ธุรกิจสินเชื่อ ธุรกิจรวบรวมผลผลิต ธุรกิจแปรรูปผลผลิตการเกษตร ธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย และธุรกิจให้บริการและส่งเสริมการเกษตร

เอกสารประกอบการพิจารณาตรวจสอบ

ข้อมูลจากงบการเงินประจำปีของผู้สอบบัญชีรับรองแล้ว

วิธีการประเมินคะแนน

นับจำนวนประเภทธุรกิจของสหกรณ์ ณ ปีบัญชีล่าสุด เพื่อเทียบเกณฑ์การประเมินคะแนน

เกณฑ์การให้คะแนน

ระดับ	เกณฑ์การให้คะแนน (ประเภทธุรกิจ)			คะแนน
	การเกษตร	นิคม	ประมง	
ขั้นสูง	6 ประเภท	6 ประเภท	6 ประเภท	5
ขั้นกลาง	4-5 ประเภท	4-5 ประเภท	4-5 ประเภท	3
ขั้นต้น	2-3 ประเภท	2-3 ประเภท	2-3 ประเภท	1
ขั้นเตรียม	น้อยกว่า 2 ประเภท	น้อยกว่า 2 ประเภท	น้อยกว่า 2 ประเภท	0

ตัวอย่างการคำนวณ สหกรณ์ ก. จำกัด เป็นสหกรณ์นิคม สหกรณ์ทำธุรกิจ 4 ประเภท คือ ธุรกิจรับฝากเงิน ธุรกิจสินเชื่อ ธุรกิจรวบรวมผลผลิต และธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย

ผลการประเมิน สหกรณ์ ก. จำกัด อยู่ในระดับ **ขั้นกลาง** ที่ **3** คะแนน

หน่วยงานส่วนกลางผู้รับผิดชอบตัวชี้วัด กองพัฒนาสหกรณ์ภาคการเกษตรและกลุ่มเกษตรกร

เจ้าหน้าที่ผู้ประสานงาน กลุ่มวิจัยและพัฒนาสหกรณ์ภาคการเกษตร

โทร 0 2628 5534 โทรภายใน 209, 219

*****

มิติที่ 2 ประสิทธิภาพในการดำเนินธุรกิจ

ประกอบด้วย 4 ด้าน 6 ตัวชี้วัด คะแนนรวม 20 คะแนน

ด้านที่ 1 ความเข้มแข็งทางด้านเงินทุน (Capital Strength) วัดจาก 2 ตัวชี้วัด คือ

ตัวชี้วัดที่ 2.1 อัตราส่วนหนี้สินต่อทุน

คำอธิบายเกณฑ์

อัตราส่วนหนี้สินต่อทุน เป็นการเทียบสัดส่วนระหว่างหนี้สินทั้งสิ้นกับทุนของสหกรณ์อัตราส่วนนี้มีหน่วยเป็นเท่า โดยเป็นการวัดความสัมพันธ์ระหว่างเจ้าหนี้กับทุนของสหกรณ์ว่า เจ้าหนี้มีภาระค้ำกันความปลอดภัยสำหรับผลขาดทุนที่อาจเกิดขึ้นในอนาคตจากส่วนของผู้ถือหุ้นเป็นจำนวนมากน้อยเพียงใดกับความสามารถในการชำระหนี้สินระยะยาวที่จะเกิดขึ้น กล่าวคือเมื่อหนี้สินระยะยาวถึงกำหนดชำระ สหกรณ์จะต้องมีเงินทุนเพียงพอที่จะชำระหนี้

หนี้สินทั้งสิ้น ผลรวมของหนี้สินทั้งสิ้นในงบแสดงฐานะการเงิน

รวมทุนของสหกรณ์ ผลรวมของทุนสหกรณ์ในงบแสดงฐานะการเงิน

การคำนวณอัตราส่วน

$$\text{อัตราส่วนที่หนี้สินทั้งสิ้นต่อทุน} = \frac{\text{หนี้สินทั้งสิ้น}}{\text{รวมทุนของสหกรณ์}}$$

ตัวอย่าง สหกรณ์ออมทรัพย์ เอ จำกัด

$$\frac{575.347 \text{ ลบ.}}{966.401 \text{ ลบ.}} = 0.6 \text{ ต่อ } 1$$

เกณฑ์การให้คะแนน (น้ำหนัก 3 คะแนน)

ระดับ	เกณฑ์การให้คะแนน (หน่วย : เท่า)							คะแนนเต็ม
	เกษตร	นิคม	ประมง	ออมทรัพย์	เครดิตยูเนียน	ร้านค้า	บริการ	
ขั้นสูง (ดี)	< 0.75	< 0.75	< 0.75	< 0.50	< 0.50	< 0.50	< 0.50	3
ขั้นกลาง (พอใช้)	0.75 – 1.75	0.75 – 1.75	0.75 – 1.75	0.50 – 1.00	0.50 – 1.50	0.50 – 1.00	0.50 – 1.50	2
ขั้นต้น (ควรปรับปรุง)	> 1.75	> 1.75	> 1.75	> 1.00	> 1.50	> 1.00	> 1.50	1
	ทุนของสหกรณ์ติดลบ/ทุนของสหกรณ์ = 0							0

ดังนั้น จากตัวอย่างสหกรณ์ออมทรัพย์เอ จำกัด อัตราส่วนหนี้สินต่อทุน 0.6 ต่อ 1 อยู่ในระดับพอใช้
ค่าคะแนน เท่ากับ 2

ตัวชี้วัดที่ 2.2 อัตราส่วนทุนสำรองต่อสินทรัพย์

คำอธิบายเกณฑ์

อัตราส่วนทุนสำรองต่อสินทรัพย์ เป็นสัดส่วนของทุนสำรองเทียบกับสินทรัพย์รวมทั้งสิ้น อัตราส่วนนี้มีหน่วยเป็นเท่า โดยเป็นการเปรียบเทียบระหว่างทุนสำรองกับสินทรัพย์ทั้งสิ้น เพื่อวัดว่าเงินทุนของสหกรณ์ที่ได้มาทั้งสิ้น มีส่วนที่เป็นทุนสำรองมากน้อยเพียงใด เพื่อดูทิศทาง การสร้างทุนที่ก่อให้เกิดความมั่นคงในอนาคต ถ้าอัตราส่วนนี้สูง แสดงว่าสหกรณ์มีเกราะป้องกันทางการเงินที่ดี มีความมั่นคงทางการเงิน

ทุนสำรอง ทุนที่เกิดจากการจัดสรรกำไรสุทธิประจำปีไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 ตาม พรบ. สหกรณ์ ปี พ.ศ. 2542 ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของทุนสหกรณ์ในงบแสดงฐานะการเงิน

สินทรัพย์ทั้งสิ้น ผลรวมของสินทรัพย์ทั้งสิ้นที่อยู่ในความควบคุมของสหกรณ์ตามงบแสดงฐานะการเงิน

การคำนวณอัตราส่วน

$$\text{อัตราส่วนทุนสำรองต่อสินทรัพย์} = \frac{\text{ทุนสำรอง}}{\text{สินทรัพย์ทั้งสิ้น}}$$

ตัวอย่าง สหกรณ์ออมทรัพย์เอ จำกัด

$$\frac{73.438 \text{ ลบ.}}{1,541.749 \text{ ลบ.}} = 0.05 \text{ เท่า}$$

เกณฑ์การให้คะแนน (น้ำหนัก 2 คะแนน)

ระดับ	เกณฑ์การให้คะแนน (หน่วย : เท่า)							คะแนนเต็ม
	เกษตร	นิคม	ประมง	ออมทรัพย์	เครดิตยูเนียน	ร้านค้า	บริการ	
ขั้นสูง (ดี)	> 0.20	> 0.25	> 0.25	> 0.10	> 0.11	> 0.25	> 0.25	3
ขั้นกลาง (พอใช้)	0.10 – 0.20	0.15 – 0.25	0.15 – 0.25	0.04 – 0.10	0.05 – 0.11	0.15 – 0.25	0.15 – 0.25	2
ขั้นต้น (ควรปรับปรุง)	< 0.10	< 0.15	< 0.15	< 0.04	< 0.05	< 0.15	< 0.15	1
	ทุนสำรอง = 0							0

ดังนั้น จากตัวอย่างสหกรณ์ออมทรัพย์เอ จำกัด อัตราส่วนทุนสำรองต่อสินทรัพย์ 0.05 เท่าอยู่ในระดับพอใช้ ค่าคะแนน เท่ากับ 2

ด้านที่ 2 ผลตอบแทนของสินทรัพย์ (Asset Quality) วัดจาก 1 ตัวชี้วัด คือ

ตัวชี้วัดที่ 2.3 อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์

คำอธิบายเกณฑ์

อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ ร้อยละของผลตอบแทนจากการลงทุนโดยนำกำไร (ขาดทุน) จากการดำเนินงานเทียบกับสินทรัพย์ทั้งสิ้นแล้วเฉลี่ยกรณีมีผลขาดทุนจะแสดงด้วยค่าติดลบ โดยอัตราส่วนนี้แสดงให้เห็นผลตอบแทนที่ได้จากการลงทุนทั้งสิ้นหรือการใช้สินทรัพย์ว่าได้ผลตอบแทนเพียงพอหรือไม่ เป็นอัตราส่วนที่ใช้วัดความสามารถของฝ่ายบริหารในการใช้สินทรัพย์ของสหกรณ์ ในอันที่ก่อให้เกิดกลับคืนมาสู่สหกรณ์

กำไรจากการดำเนินงาน ยอดกำไร (ขาดทุน) จากการดำเนินงานก่อนรายการพิเศษในงบกำไรขาดทุนสินทรัพย์ทั้งสิ้นแล้วเฉลี่ย ผลรวมของสินทรัพย์ทั้งสิ้นปีปัจจุบันและปีก่อนในงบแสดงฐานะการเงิน ทหาร 2 การคำนวณอัตราส่วน

$$\text{อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์} = \frac{\text{กำไรขาดทุนจากการดำเนินงาน} \times 100}{\text{สินทรัพย์ทั้งสิ้นแล้วเฉลี่ย}}$$

ตัวอย่าง สหกรณ์ออมทรัพย์ เอ จำกัด

$$\frac{59.993 \text{ ลบ.} \times 100}{1,501.06 \text{ ลบ.}} = \text{ร้อยละ } 4.00$$

เกณฑ์การให้คะแนน (น้ำหนัก 4 คะแนน)

ระดับ	เกณฑ์การให้คะแนน (หน่วย : ร้อยละ)							คะแนนเต็ม
	เกษตร	นิคม	ประมง	ออมทรัพย์	เครดิตยูเนียน	ร้านค้า	บริการ	
ขั้นสูง (ดี)	> 3.00	> 3.00	> 3.00	> 4.00	> 4.00	> 8.00	> 5.00	3
ขั้นกลาง (พอใช้)	1.50 – 3.00	1.50 – 3.00	1.50 – 3.00	2.00 – 4.00	2.00 – 4.00	4.00 – 8.00	2.50 – 5.00	2
ขั้นต้น (ควรปรับปรุง)	< 1.50	< 1.50	< 1.50	< 2.00	< 2.00	< 4.00	< 2.50	1
	กรณีกำไรขาดทุนจากการดำเนินงาน = 0 หรือติดลบ (-)							0

ดังนั้น จากตัวอย่างสหกรณ์ออมทรัพย์เอ จำกัด อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ทั้งสิ้น ร้อยละ 4 อยู่ในระดับพอใช้ ค่าคะแนน เท่ากับ 2

ด้านที่ 3 ประสิทธิภาพในการดำเนินงาน (Earning Sufficiency) วัดจาก 1 ตัวชี้วัด คือ

ตัวชี้วัดที่ 2.4 อัตราค่าใช้จ่ายดำเนินงานต่อกำไรก่อนหักค่าใช้จ่ายดำเนินงาน

คำอธิบายเกณฑ์

อัตราค่าใช้จ่ายดำเนินงานต่อกำไร (ก่อนหักค่าใช้จ่ายดำเนินงาน) ร้อยละของค่าใช้จ่ายดำเนินงาน เทียบกับกำไร (ก่อนหักค่าใช้จ่ายดำเนินงาน) ถ้ากำไรก่อนหักค่าใช้จ่ายดำเนินงานมีค่าติดลบแสดงว่ามีผลขาดทุน ซึ่งแสดงให้เห็นว่าสหกรณ์มีรายได้ไม่เพียงพอเหลือจ่ายค่าใช้จ่ายดำเนินงานที่เกิดขึ้นในรอบงวดนี้ อัตราส่วนนี้เป็นการวิเคราะห์ความสามารถในการบริหารค่าใช้จ่ายดำเนินงาน ซึ่งเปรียบเสมือนค่าใช้จ่ายคงที่ หากรายได้มีความผันผวนสูงและผู้บริหารไม่สามารถควบคุมค่าใช้จ่ายดำเนินงานให้อยู่ในระดับที่เหมาะสมกับรายได้ ก็อาจประสบผลขาดทุน หรือกำไรลดลง ซึ่งอาจจะส่งผลกระทบต่อเสถียรภาพทางการเงินตามมาได้

ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน ยอดรวมของค่าใช้จ่ายดำเนินงานที่ปรากฏในงบกำไรขาดทุน ถ้าค่าใช้จ่ายดำเนินงานมีค่าติดลบ (-) ผู้วิเคราะห์ต้องหาสาเหตุและพิจารณาถึงรายการที่เป็นค่าใช้จ่ายดำเนินงานที่เกิดขึ้นจริงๆ ในงวดนั้นๆ เพื่อสะท้อนให้เห็นถึงผลการดำเนินงานที่แท้จริง

กำไรก่อนหักค่าใช้จ่ายดำเนินงาน ยอดกำไร (ขาดทุน) ก่อนหักรายการค่าใช้จ่ายดำเนินงานในงบกำไรขาดทุน ถ้ามีผลขาดทุนก่อนหักค่าใช้จ่ายดำเนินงานจะแสดงผลด้วยค่าติดลบ

การคำนวณอัตราส่วน

$$\text{อัตราค่าใช้จ่ายดำเนินงานต่อกำไร (ก่อนหักค่าใช้จ่ายดำเนินงาน)} = \frac{\text{ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน} \times 100}{\text{กำไรก่อนหักค่าใช้จ่ายดำเนินงาน}}$$

ตัวอย่าง สหกรณ์ออมทรัพย์ เอ จำกัด

$$\frac{5,470,000 \times 100}{15,640,000} = \text{ร้อยละ } 34.97$$

เกณฑ์การให้คะแนน (น้ำหนัก 4 คะแนน)

ระดับ	เกณฑ์การให้คะแนน (หน่วย : ร้อยละ)							คะแนนเต็ม
	เกษตร	นิคม	ประมง	ออมทรัพย์	เครดิตยูเนียน	ร้านค้า	บริการ	
ขั้นสูง (ดี)	< 45	< 50	< 50	< 25	< 40	< 50	< 50	3
ขั้นกลาง (พอใช้)	45 – 65	50 – 70	50 – 70	25 – 35	40 – 60	50 – 70	50 – 70	2
ขั้นต้น (ควรปรับปรุง)	> 65	> 70	> 70	> 35	> 60	> 70	> 70	1
	กำไร = 0 หรือ กำไรติดลบ							0

ดังนั้น จากตัวอย่างสหกรณ์ออมทรัพย์เอ จำกัด อัตราค่าใช้จ่ายดำเนินงานต่อกำไร (ก่อนหักค่าใช้จ่ายดำเนินงาน) ร้อยละ 34.97 อยู่ในระดับพอใช้ ค่าคะแนน เท่ากับ 2

ด้านที่ 4 สภาพคล่องทางการเงิน (Liquidity) วัดจาก 2 ตัวชี้วัด คือ

ตัวชี้วัดที่ 2.5 อัตราส่วนทุนหมุนเวียน

คำอธิบายเกณฑ์

อัตราส่วนทุนหมุนเวียน อัตราส่วนวัดสภาพคล่องทางการเงิน โดยสินทรัพย์หมุนเวียนเทียบกับหนี้สินหมุนเวียน ในงบแสดงฐานะการเงิน อัตราส่วนนี้มีหน่วยเป็นเท่า เป็นอัตราส่วนที่นิยมใช้กันมากที่สุด และใช้เป็นเครื่องชี้ฐานะการเงินระยะสั้นของสหกรณ์ ใช้วัดความสามารถในการชำระหนี้ระยะสั้นของสหกรณ์ เวลานั้น และยังช่วยชี้ถึงระดับความปลอดภัยของเจ้าหนี้ โดยปกติ อัตราส่วนที่ต่ำ แสดงว่าสหกรณ์อาจไม่สามารถชำระหนี้ระยะสั้นได้เมื่อครบกำหนดระยะเวลา

สินทรัพย์หมุนเวียน เงินสดและสินทรัพย์ที่อาจขาย หรือแปลงสภาพเป็นเงินสดหรือใช้บริโภคให้หมดไปในรอบระยะเวลาการดำเนินงานตามปกติของสหกรณ์ คือ 1 ปี

หนี้สินหมุนเวียน หนี้สินซึ่งมีระยะเวลาการชำระคืนภายในรอบระยะเวลาการดำเนินงานตามปกติของสหกรณ์ คือ 1 ปี

การคำนวณอัตราส่วน

$$\text{อัตราส่วนทุนหมุนเวียน} = \frac{\text{สินทรัพย์หมุนเวียน}}{\text{หนี้สินหมุนเวียน}}$$

ตัวอย่าง สหกรณ์ออมทรัพย์ เอ จำกัด

$$\frac{210,500}{118,945} = 1.77 \text{ ต่อ } 1$$

เกณฑ์การให้คะแนน (น้ำหนัก 3 คะแนน)

ระดับ	เกณฑ์การให้คะแนน (หน่วย : เท่า)							คะแนนเต็ม
	เกษตร	นิคม	ประมง	ออมทรัพย์	เครดิตยูเนียน	ร้านค้า	บริการ	
ขั้นสูง (ดี)	> 1.75	> 1.75	> 1.75	> 1.00	> 1.00	> 1.00	> 1.50	3
ขั้นกลาง (พอใช้)	0.75 – 1.75	0.75 – 1.75	0.75 – 1.75	0.50 – 1.00	0.50 – 1.00	0.50 – 1.00	0.50 – 1.50	2
ขั้นต้น (ควรปรับปรุง)	< 0.75	< 0.75	< 0.75	< 0.50	< 0.50	< 0.50	< 0.50	1

ดังนั้น จากตัวอย่างสหกรณ์ออมทรัพย์เอ จำกัด อัตราส่วนทุนหมุนเวียน 1.77 อยู่ในระดับดี ค่าคะแนน เท่ากับ 3

ตัวชี้วัดที่ 2.6 อัตราลูกหนี้ระยะสั้นที่ชำระหนี้ได้ตามกำหนด

คำอธิบายเกณฑ์

อัตราลูกหนี้ระยะสั้นที่ชำระหนี้ได้ตามกำหนด ร้อยละของลูกหนี้ระยะสั้นที่ชำระได้ตามกำหนด เทียบกับลูกหนี้ที่ถึงกำหนดชำระ โดยเป็นการเปรียบเทียบลูกหนี้เงินกู้ที่สามารถชำระหนี้ได้ตามกำหนดในรอบปีกับหนี้ที่ถึงกำหนดชำระ อัตราส่วนนี้แสดงถึงความสามารถในการเรียกเก็บหนี้จากลูกหนี้ ถ้าอัตราส่วนต่ำจะส่งผลกระทบต่อสภาพคล่องทางการเงินของสหกรณ์ และอาจทำให้สหกรณ์ขาดสภาพคล่อง และไม่มีเงินไปขยายธุรกิจให้เติบโตขึ้น อีกทั้งยังไม่สามารถชำระหนี้ให้เจ้าหนี้ได้ตามกำหนด

ลูกหนี้ระยะสั้นที่สามารถชำระได้ตามกำหนด จำนวนต้นเงินลูกหนี้เงินกู้ที่ถึงกำหนดสามารถชำระได้ในรอบงวดบัญชี

ลูกหนี้ระยะสั้นที่ถึงกำหนดชำระ จำนวนต้นเงินลูกหนี้เงินกู้ที่ถึงกำหนดชำระในรอบงวดบัญชีทั้งหมด

การคำนวณอัตราส่วน

$$\text{อัตราส่วนหนี้ระยะสั้นที่ชำระได้ตามกำหนด} = \frac{\text{ลูกหนี้ระยะสั้นที่ชำระหนี้ได้ตามกำหนด} \times 100}{\text{ลูกหนี้ระยะสั้นที่ถึงกำหนดชำระ}}$$

ตัวอย่าง สหกรณ์การเกษตร ปี จำกัด

$$\frac{34,787,000 \times 100}{55,540,000} = \text{ร้อยละ } 62.63$$

สหกรณ์ที่ส่งหักรายเดือน

อัตราลูกหนี้เงินกู้ที่ไม่ใช่ลูกหนี้ NPLs ต่อลูกหนี้เงินกู้ทั้งสิ้น (ร้อยละ)

$$\frac{\text{ลูกหนี้เงินกู้ทั้งสิ้น} - \text{ลูกหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้} \times 100}{\text{ลูกหนี้เงินกู้ทั้งสิ้น}}$$

ตัวอย่าง สหกรณ์ออมทรัพย์ เอ จำกัด

ลูกหนี้เงินกู้ทั้งสิ้น = 191,202,670 บาท   ลูกหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ = 5,507,490 บาท

$$\frac{185,695,180 \times 100}{191,202,670} = \text{ร้อยละ } 97.12$$

เกณฑ์การให้คะแนน (น้ำหนัก 4 คะแนน)

ระดับ	เกณฑ์การให้คะแนน (หน่วย : ร้อยละ)							คะแนน เต็ม
	เกษตร	นิคม	ประมง	ออมทรัพย์	เครดิตยู เนียน	ร้านค้า	บริการ	
ขั้นสูง (ดี)	> 90	> 90	> 90	> 95	> 90	> 95	> 90	3
ขั้นกลาง (พอใช้)	60 – 90	60 – 90	60 – 90	85 – 95	60 – 90	85 – 95	60 – 90	2
ขั้นต้น (ควรปรับปรุง)	< 60	< 60	< 60	< 85	< 60	< 85	< 60	1
	ไม่ได้รับชำระหนี้ / ยอดรับชำระ = 0							0

ดังนั้น จากตัวอย่างสหกรณ์การเกษตร บี จำกัด อัตราลูกหนี้ระยะสั้นที่ชำระหนี้ได้ตามกำหนด ร้อยละ 62.63 อยู่ในระดับพอใช้ ค่าคะแนน เท่ากับ 2 และ สหกรณ์ออมทรัพย์เอ จำกัด อัตราลูกหนี้ระยะสั้นที่ชำระหนี้ได้ตามกำหนด ร้อยละ 97.12 อยู่ในระดับดี ค่าคะแนน เท่ากับ 3

* **หมายเหตุ** เฉพาะสหกรณ์ ที่ไม่มีลูกหนี้เงินให้กู้ระยะสั้นที่ถึงกำหนดชำระ เนื่องจากไม่ได้ดำเนินธุรกิจสินเชื่อให้นำคะแนนส่วนนี้ไปรวมกับอัตราส่วนทุนหมุนเวียน (รวมเป็น 7 คะแนนเต็ม)

วิธีการคำนวณการหาค่าคะแนนในแต่ละอัตราส่วน สำหรับตัวชี้วัดมิติที่ 2

ด้าน/ตัวชี้วัด	น้ำหนักคะแนน (20 คะแนน)	จำนวนระดับ ค่าคะแนนมาตรฐาน (คะแนนเต็ม 3)
ด้านที่ 1 ความเข้มแข็งทางด้านเงินทุน (5 คะแนน)		
1) อัตราส่วนหนี้สินต่อทุน	3	3
2) อัตราส่วนสำรองต่อสินทรัพย์	2	3
ด้านที่ 2 ผลตอบแทนของสินทรัพย์ (4 คะแนน)		
3) อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์	4	3
ด้านที่ 3 ประสิทธิภาพในการดำเนินงาน (4 คะแนน)		
4) อัตราค่าใช้จ่ายดำเนินงานต่อกำไร ก่อนหักค่าใช้จ่ายดำเนินงาน	4	3
ด้านที่ 4 สภาพคล่องทางการเงิน (7 คะแนน)		
5) อัตราส่วนทุนหมุนเวียน	3	3
6) อัตราลูกหนี้ระยะสั้นที่ชำระหนี้ได้ตามกำหนด	4	3

วิธีการคำนวณคะแนน (แบบถ่วงน้ำหนัก)

มิติที่ 3 ประสิทธิภาพในการจัดการองค์กร

ประกอบด้วย 2 ด้าน 5 ตัวชี้วัด คะแนนรวม 20 คะแนน

ด้านที่ 1 การใช้เทคโนโลยีการบัญชีในการบริหารจัดการ

ตัวชี้วัดที่ 3.1 การใช้เทคโนโลยีการบัญชีในการบริหารจัดการ

คำอธิบายเกณฑ์

การใช้เทคโนโลยีการบัญชีในการบริหารจัดการ หมายถึง การที่สหกรณ์นำโปรแกรมทางบัญชีมาใช้ในการจัดทำบัญชี

เกณฑ์การให้คะแนน (น้ำหนัก 4 คะแนน)

ระดับ	ระดับการใช้งาน	คะแนนเต็ม
ขั้นสูง	ใช้งานเต็มระบบ (ใช้โปรแกรมระบบบัญชีสหกรณ์ (ของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์หรือ/และของผู้อื่น) ในการจัดทำบัญชีในทุกธุรกิจที่สหกรณ์ดำเนินงาน)	4
ขั้นต้น	ใช้งานบางส่วน (ใช้โปรแกรมระบบบัญชีสหกรณ์ (ของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์หรือ/และของผู้อื่น) ในการจัดทำบัญชีบางส่วนที่สหกรณ์ดำเนินงาน)	2
ไม่ได้ใช้งาน = 0		

* หมายเหตุ กลุ่มเกษตรกรไม่มีการประเมินตัวชี้วัดนี้

ตัวอย่าง สหกรณ์ดำเนินธุรกิจ สินเชื่อ จัดหาสินค้ามาจำหน่าย และรับฝากเงิน สหกรณ์ใช้โปรแกรมระบบบัญชีสมาชิกและหุ้นและเงินให้กู้ โปรแกรมระบบบัญชีแยกประเภท ในการจัดทำบัญชี ดังนั้น สหกรณ์ได้คะแนน 2 คะแนน เนื่องจากใช้โปรแกรมจัดทำบัญชีไม่ครบทุกธุรกิจในการดำเนินงาน

ด้านที่ 2 การควบคุมภายใน

เกณฑ์การประเมินชั้นคุณภาพการควบคุมภายใน กรณีสหกรณ์มีการควบคุมภายใน ประกอบด้วย มีการแบ่งแยกหน้าที่ด้านการเงินการบัญชีออกจากกัน และได้ปฏิบัติตามจริงมีการจัดทำบัญชีให้ตรวจสอบได้ และมีการกำหนดระเบียบการปฏิบัติงาน

การประเมินจัดชั้นคุณภาพการควบคุมภายใน มี 2 รูปแบบ ได้แก่ แบบมาตรฐาน และแบบภาพรวม ดังนี้

2.1 แบบมาตรฐาน (4 ตัวชี้วัด น้ำหนัก 20 คะแนน) สำหรับสหกรณ์ที่เข้าเงื่อนไข ดังนี้

สหกรณ์ที่มีระดับความยาก มากที่สุด มาก และปานกลาง + มีการควบคุมภายใน

ตัวชี้วัดที่ 3.2 สภาพแวดล้อมการควบคุม

คำอธิบายเกณฑ์

ประกอบไปด้วยการประเมินกิจกรรมย่อย 8 กิจกรรม คือ ความซื่อสัตย์และจริยธรรม คณะกรรมการ ดำเนินการ ฝ่ายจัดการ/ผู้ทำหน้าที่แทนฝ่ายจัดการ ผู้ตรวจสอบกิจการ/ผู้ตรวจสอบภายใน นโยบายและการวางแผน โครงสร้างสหกรณ์ การบริหาร ทรัพยากรบุคคล และสภาพเศรษฐกิจและสภาพแวดล้อมทั่วไป

เกณฑ์การให้คะแนน (น้ำหนัก 4 คะแนน)

ระดับ	เกณฑ์การให้คะแนน	คะแนนเต็ม
ขั้นสูง	มีระดับการควบคุมภายในที่ดี	3
ขั้นกลาง	มีระดับการควบคุมภายในที่ดีพอสมควร แต่ยังมีข้อบกพร่องอยู่บ้าง	2
ขั้นต้น	ระดับการควบคุมภายในที่ยังไม่ดีเพียงพอ ต้องปรับปรุง	1
ขั้นเตรียม	ไม่มีระดับการควบคุมภายใน/ไม่มีการควบคุมในเรื่องนั้น ๆ	0

ตัวชี้วัดที่ 3.3 ความเสี่ยงและกิจกรรมควบคุม

คำอธิบายเกณฑ์

ประกอบไปด้วยการประเมินด้านต่าง ๆ 10 ด้าน คือ ด้านการเงินการบัญชี ด้านธุรกิจสินเชื่อ ด้านธุรกิจ จัดหามาจำหน่าย ด้านธุรกิจรวบรวมผลิตผล/แปรรูปผลผลิตทางการเกษตร และผลิตสินค้า ด้านธุรกิจ ให้บริการและส่งเสริมการเกษตร ด้านธุรกิจเงินรับฝาก ด้านเงินลงทุนในหลักทรัพย์ด้านที่ดินอาคารและ อุปกรณ์ ด้านเจ้าหนี้เงินกู้ ด้านสมาชิกและทุนเรือนหุ้น

เกณฑ์การให้คะแนน (น้ำหนัก 4 คะแนน)

ระดับ	เกณฑ์การให้คะแนน	คะแนนเต็ม
ขั้นสูง	มีระดับการควบคุมภายในที่ดี	3
ขั้นกลาง	มีระดับการควบคุมภายในที่ดีพอสมควร แต่ยังมีข้อบกพร่องอยู่บ้าง	2
ขั้นต้น	ระดับการควบคุมภายในที่ยังไม่ดีเพียงพอต้องปรับปรุง	1
ขั้นเตรียม	ไม่มีระดับการควบคุมภายใน/ไม่มีการควบคุมในเรื่องนั้น ๆ	0

ตัวชี้วัดที่ 3.4 ระบบข้อมูลสารสนเทศและการสื่อสาร

คำอธิบายเกณฑ์

ประกอบไปด้วยการประเมินกิจกรรมย่อย 3 กิจกรรม คือ ข้อมูลข่าวสาร ระบบสารสนเทศ และการป้องกันดูแลรักษาสารสนเทศ

เกณฑ์การให้คะแนน (น้ำหนัก 4 คะแนน)

ระดับ	เกณฑ์การให้คะแนน	คะแนนเต็ม
ขั้นสูง	มีระดับการควบคุมภายในที่ดี	3
ขั้นกลาง	มีระดับการควบคุมภายในที่ดีพอสมควร แต่ยังมีข้อบกพร่องอยู่บ้าง	2
ขั้นต้น	ระดับการควบคุมภายในที่ยังไม่ดีเพียงพอ ต้องปรับปรุง	1
ขั้นเตรียม	ไม่มีระดับการควบคุมภายใน/ไม่มีการควบคุมในเรื่องนั้น ๆ	0

ตัวชี้วัดที่ 3.5 ระบบการติดตามและประเมินผล

คำอธิบายเกณฑ์

เป็นการประเมินระบบติดตามและประเมินผลของสหกรณ์ ได้แก่ การติดตามผลการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่สหกรณ์ และผู้ตรวจสอบกิจการ การประชุมคณะกรรมการดำเนินการ การติดตามผลการดำเนินงานตามแผนงานและงบประมาณ และการนำข้อสังเกตและข้อบกพร่องมาพิจารณาดำเนินการ

เกณฑ์การให้คะแนน (สหกรณ์ น้ำหนัก 4 คะแนน และกลุ่มเกษตรกร น้ำหนัก 5 คะแนน)

ระดับ	เกณฑ์การให้คะแนน	คะแนนเต็ม
ขั้นสูง	มีระดับการควบคุมภายในที่ดี	3
ขั้นกลาง	มีระดับการควบคุมภายในที่ดีพอสมควร แต่ยังมีข้อบกพร่องอยู่บ้าง	2
ขั้นต้น	ระดับการควบคุมภายในที่ยังไม่ดีเพียงพอต้องปรับปรุง	1
ขั้นเตรียม	ไม่มีระดับการควบคุมภายใน/ไม่มีการควบคุมในเรื่องนั้น ๆ	0

2.2 แบบภาพรวม (1 ตัวชี้วัด น้ำหนัก 16 คะแนน) สำหรับสหกรณ์ที่ไม่เข้าใจเงื่อนไขในการประเมินแบบมาตรฐาน ทั้ง 2 เกณฑ์ข้างต้นให้ใช้วิธีการประเมินแบบภาพรวม ซึ่งไม่สามารถแยกผลการประเมินออกเป็น 4 ส่วนได้

คำอธิบายเกณฑ์

การประเมินประสิทธิภาพการควบคุมภายในของสหกรณ์ที่มีระดับความยุ่งยากน้อย และไม่สามารถจัดระดับความยุ่งยากได้ และไม่มีการควบคุมภายในโดยแสดงผลเป็นระดับขั้นการประเมินการควบคุมคุณภาพของการควบคุมภายในภาพรวม แบ่งระดับออกเป็น 4 ระดับ

เกณฑ์การให้คะแนน

สหกรณ์ : คะแนนเต็ม 16 คะแนน

ระดับ	เกณฑ์การให้คะแนน	คะแนนเต็ม
ขั้นสูง	มีระดับการควบคุมภายในที่ดี	3
ขั้นกลาง	มีระดับการควบคุมภายในที่ดีพอสมควร แต่ยังมีข้อบกพร่องอยู่บ้าง	2
ขั้นต้น	ระดับการควบคุมภายในที่ยังไม่ดีเพียงพอ ต้องปรับปรุง	1
ขั้นเตรียม	ไม่มีระดับการควบคุมภายใน/ไม่มีการควบคุมในเรื่องนั้น ๆ	0

คำอธิบายของการจัดชั้นคุณภาพการควบคุมภายใน

คุณภาพการควบคุมภายในดีมาก หมายถึง สหกรณ์มีกระบวนการที่คณะผู้บริหารและบุคลากรในองค์กรกำหนดขึ้น ซึ่งเป็นการออกแบบในระดับที่สมเหตุสมผลดีมากและมีการปฏิบัติให้เป็นไปตามระบบการควบคุมภายในที่ออกแบบอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้เกิดความเชื่อมั่นได้ว่าการดำเนินธุรกิจเป็นไปอย่างมีระเบียบและมีประสิทธิภาพดีมาก รวมถึงการปฏิบัติตามนโยบายของผู้บริหารการป้องกันรักษาทรัพย์สิน การป้องกันและการตรวจพบข้อผิดพลาด ความถูกต้องครบถ้วนของการบันทึกบัญชี และการจัดทำข้อมูลทางการเงินที่เชื่อถือได้และทันเวลา ซึ่งยังครอบคลุมถึงสภาพแวดล้อมของการควบคุมด้วย ทั้งนี้วิธีการ ควบคุมดังกล่าวข้างต้นของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร เมื่อผ่านการประเมินแล้วอยู่ในระดับดีมาก

คุณภาพการควบคุมภายในดี หมายถึง สหกรณ์มีกระบวนการที่คณะผู้บริหารและบุคลากร ในองค์กรกำหนดขึ้น ซึ่งเป็นการออกแบบในระดับที่สมเหตุสมผลดี ซึ่งอาจมีการปฏิบัติให้เป็นไปตามระบบการควบคุมภายในที่ออกแบบเป็นครั้งคราว เพื่อให้เกิดความเชื่อมั่นได้ว่าการดำเนินธุรกิจ เป็นไปอย่างมีระเบียบและมีประสิทธิภาพดี รวมถึงการปฏิบัติตามนโยบายของผู้บริหาร การป้องกันรักษาทรัพย์สิน การป้องกันและการตรวจพบข้อผิดพลาด ความถูกต้องครบถ้วนของการบันทึกบัญชี และการจัดทำข้อมูลทางการเงินที่เชื่อถือได้และทันเวลา ซึ่งยังครอบคลุมถึงสภาพแวดล้อมของการควบคุมด้วย ทั้งนี้วิธีการควบคุมดังกล่าวข้างต้นของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร เมื่อผ่านการประเมินแล้วอยู่ในระดับดี

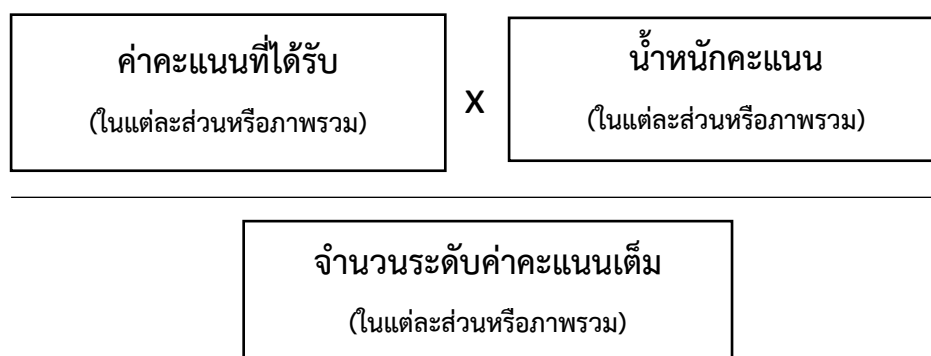
คุณภาพการควบคุมภายในพอใช้ หมายถึง สหกรณ์มีกระบวนการที่คณะผู้บริหารและบุคลากรในองค์กรกำหนดขึ้น ซึ่งเป็นการออกแบบในระดับที่สมเหตุสมผลพอสมควร ซึ่งมีการปฏิบัติไม่เป็นไปตามระบบการควบคุมภายในที่ออกแบบอย่างสม่ำเสมอ ทำให้เกิดความเชื่อมั่นได้ว่าการดำเนินธุรกิจเป็นไปอย่างมีระเบียบและมีประสิทธิภาพพอใช้ รวมถึงการปฏิบัติตามนโยบายของผู้บริหาร การป้องกันรักษาทรัพย์สิน การป้องกันและการตรวจพบข้อผิดพลาด ความถูกต้องครบถ้วนของการบันทึกบัญชี และการจัดทำข้อมูลทางการเงินที่เชื่อถือได้ และทันเวลาพอสมควร ซึ่งยังครอบคลุมถึงสภาพแวดล้อมของการควบคุมด้วย ทั้งนี้วิธีการควบคุมดังกล่าวข้างต้นของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร เมื่อผ่านการประเมินแล้วอยู่ในระดับพอใช้

คุณภาพการควบคุมภายในต้องปรับปรุง หมายถึง สหกรณ์มีกระบวนการที่คณะผู้บริหาร และบุคลากรในองค์กรกำหนดขึ้น ซึ่งเป็นการออกแบบในระดับที่ไม่สมเหตุสมผล ซึ่งอาจมีการออกแบบระบบการควบคุมภายในไม่ครอบคลุมทุกด้าน รวมทั้ง ไม่มีการปฏิบัติให้เป็นไปตามระบบการควบคุมภายในที่ออกแบบหรือปฏิบัติไม่เป็นไปตามระบบการควบคุมภายในอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งทำให้ขาดความเชื่อมั่นว่า การดำเนินธุรกิจเป็นไปอย่างมีระเบียบและมีประสิทธิภาพ รวมถึงการปฏิบัติตามนโยบายของผู้บริหาร การป้องกันรักษาทรัพย์สิน การป้องกันและการตรวจพบข้อผิดพลาด ความถูกต้องครบถ้วนของการบันทึกบัญชี และการจัดทำข้อมูลทางการเงินที่ต้องปรับปรุง ทั้งนี้วิธีการควบคุมดังกล่าวข้างต้นของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร เมื่อผ่านการประเมินแล้วอยู่ในระดับ ต้องปรับปรุง

วิธีการคำนวณการหาค่าคะแนนการควบคุมภายใน สำหรับตัวชี้วัดมิติที่ 3

ตัวชี้วัด	น้ำหนักคะแนน		จำนวนระดับ ค่าคะแนนเต็ม
	แบบมาตรฐาน	แบบภาพรวม	
	(16 คะแนน)	(16 คะแนน)	
ส่วนที่ 1 สภาพแวดล้อมการควบคุม	4	16	3
ส่วนที่ 2 ความเสี่ยงและกิจกรรมควบคุม	4		3
ส่วนที่ 3 ระบบข้อมูลสารสนเทศและการสื่อสาร	4		3
ส่วนที่ 4 ระบบการติดตามและประเมินผล	4		3

วิธีการคำนวณคะแนน (แบบถ่วงน้ำหนัก)

มิติที่ 4 ประสิทธิภาพของการบริหารงาน

ประกอบด้วย 4 ตัวชี้วัด คะแนนรวม 30 คะแนน

ตัวชี้วัดที่ 4.1 ผลการดำเนินงานของสหกรณ์ต้องไม่มีการฝ่าฝืนระเบียบ คำสั่งนายทะเบียน ข้อกฎหมาย ค่านิยม

ประเมินถึงการบริหารงานของคณะกรรมการ โดยพิจารณาจากการเกิดทุจริตและข้อบกพร่องในการบริหารงานของสหกรณ์ และการปฏิบัติเกี่ยวกับการให้อำนาจของสหกรณ์จังหวัด/ผู้อำนวยการสำนักงานสหกรณ์กรุงเทพมหานคร พื้นที่ 1-2 ในฐานะรองนายทะเบียนสหกรณ์ที่ได้รับมอบอำนาจดำเนินการตรวจสอบสหกรณ์ หากพบว่าสหกรณ์ใดที่เกิดปัญหาทุจริต หรือดำเนินการนอกกรอบวัตถุประสงค์ของสหกรณ์บริหารงานที่ส่อไปในทางทุจริต หรือดำเนินงานไม่เป็นไปตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ที่อาจก่อให้เกิดความเสียหายต่อสมาชิกและระบบสหกรณ์ โดยแยกเป็นประเด็นโดยสรุป ดังนี้

1. การทุจริต
2. ข้อบกพร่องด้านการบัญชี
3. ข้อบกพร่องทางการเงิน
4. การกระทำนอกกรอบวัตถุประสงค์
5. พฤติกรรมที่อาจก่อให้เกิดความเสียหาย

เกณฑ์การให้คะแนน

ระดับ	เกณฑ์การให้คะแนน (สถานะ)	คะแนน
ขั้นสูง	ไม่มีข้อบกพร่อง/ แก้ไขข้อบกพร่องแล้วเสร็จสมบูรณ์ทุกกรณี	15
ขั้นกลาง	เสร็จต้องติดตาม โดยชำระคืนตามเงื่อนไข (ดำเนินการครบตามกระบวนการ)	10
ขั้นต้น	-อยู่ระหว่างดำเนินการแก้ไข รวมถึงกรณีไม่ชำระคืนตามเงื่อนไข (ดำเนินการไม่ครบตามกระบวนการ) -สหกรณ์ที่มีรายงานประเด็นการทุจริตผ่านการนำเสนอจากช่องทางอื่น ๆ แต่ยังไม่มีการใช้อำนาจ	5
ขั้นเตรียม	ตรวจพบข้อบกพร่อง/ยังไม่เริ่มดำเนินการแก้ไข	0

คำอธิบายเกณฑ์

ขั้นสูง : ไม่มีข้อบกพร่อง/ แก้ไขข้อบกพร่องแล้วเสร็จสมบูรณ์ทุกกรณี (15 คะแนน)

หมายถึง สหกรณ์ที่ไม่มีข้อบกพร่อง หรือ สหกรณ์ที่มีข้อบกพร่อง แต่ได้ดำเนินการแก้ไขตามขั้นตอน/กระบวนการการดำเนินการแก้ไขข้อบกพร่องที่เกิดขึ้นแล้วแต่กรณีจนแล้วเสร็จสมบูรณ์ ดังนี้

- (1) สหกรณ์แก้ไขข้อบกพร่องจนได้รับคืนค่าเสียหายครบถ้วนแล้ว

(2) เมื่อสืบทรัพย์ผู้ที่ต้องรับผิดชอบแล้ว ไม่พบทรัพย์สินใดๆ โดยต้องมีหนังสือรายงานการยึดทรัพย์สินของเจ้าพนักงานบังคับคดียืนยันว่าไม่มีทรัพย์สินใดๆ

(3) ตัดหนี้สูญแล้ว โดยต้องดำเนินการตามระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์ว่าด้วยการตัดจำหน่ายหนี้สูญจากบัญชีลูกหนี้ของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรและประชุมใหญ่ของสหกรณ์มีมติอนุมัติ

(4) การหยุดพฤติกรรมที่อาจก่อให้เกิดความเสียหายสิ้นเชิงแล้ว

(5) ยุติการดำเนินการนอกกรอบวัตถุประสงค์แล้ว

ชั้นกลาง : เสร็จต้องติดตาม (10 คะแนน)

(1) สหกรณ์ดำเนินการตามกระบวนการยุติธรรมแล้ว

(2) สหกรณ์จัดให้ผู้รับผิดชอบจัดทำหนังสือรับสภาพหนี้และมีการผ่อนชำระเป็นปกติตามเงื่อนไข/ตามข้อตกลง

ขั้นต้น : สหกรณ์ที่มีสถานะเริ่มกระบวนการแก้ไขข้อบกพร่องตามคำสั่งนายทะเบียนสหกรณ์แล้วแต่ยังไม่แล้วเสร็จหรือสหกรณ์จัดให้ผู้รับผิดชอบจัดทำหนังสือรับสภาพหนี้ แต่ไม่มีการผ่อนชำระตามเงื่อนไข รวมถึงสหกรณ์ที่มีรายงานประเด็นการทุจริตผ่านการนำเสนอจากช่องทางอื่น ๆ แต่ยังไม่มีการใช้อำนาจ : (5 คะแนน)

ขั้นเตรียม : สหกรณ์ที่มีสถานะตามระบบที่ยังไม่เริ่มดำเนินการแก้ไขข้อบกพร่องตามคำสั่งนายทะเบียนสหกรณ์กำหนด : (0 คะแนน)

กรณีสหกรณ์มีข้อบกพร่องมากกว่า 1 สถานะ จะนับข้อบกพร่องที่มีผลการแก้ไขอยู่ในระดับขั้นที่ต่ำที่สุด

หน่วยงานส่วนกลางผู้รับผิดชอบตัวชี้วัด สำนักงานนายทะเบียนและกฎหมาย

เจ้าหน้าที่ผู้ประสานงาน กลุ่มตรวจการสหกรณ์

*****

ตัวชี้วัดที่ 4.2 ผลการดำเนินงานในรอบสองปีบัญชีย้อนหลัง สหกรณ์มีผลการดำเนินงานไม่ขาดทุน คำอธิบายเกณฑ์

ผลการดำเนินงานองค์กรที่ไม่ขาดทุนหรือมีกำไรถือว่าเป็นเป้าหมายสำคัญของการดำเนินงานขององค์กรธุรกิจทั่วไปรวมทั้งสหกรณ์ ไม่ว่าจะเป็นในช่วงระยะสั้นหรือระยะยาว และเป็นหน้าที่ของฝ่ายบริหารที่จะต้องบริหารงานให้ผลประกอบการมีกำไรหรือไม่ขาดทุน เพื่อเป็นการแสดงให้เห็นว่าผู้บริหารองค์กรมีความสามารถในการบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพ และประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ขององค์กร การที่สหกรณ์บริหารงานไม่ให้มีผลการดำเนินงานขาดทุน ต้องเกิดจากผู้บริหารสหกรณ์ที่มีความรู้ความสามารถในการบริหารจัดการองค์กรที่ดี มีการวางแผนกลยุทธ์เพื่อช่วยกำหนดทิศทางในการดำเนินงาน สหกรณ์ต้องอยู่บนพื้นฐานของความพอเพียง และสหกรณ์ต้องบริหารทรัพยากรให้เกิดความคุ้มค่าอย่างเต็มที่ จึงจะช่วยให้สหกรณ์ดำเนินงานประสบความสำเร็จ จนมีผลตอบแทนหรือกำไรที่เกิดจากการดำเนินงานของสหกรณ์ ก่อให้เกิดประโยชน์และสร้างความเข้มแข็งให้กับสหกรณ์

แนวทางการประเมิน

1. สหกรณ์มีผลการดำเนินงานย้อนหลังสองปีบัญชี

รอบบัญชีปีที่ประเมิน (เมษายน 2565-มีนาคม 2566)

รอบบัญชีปีที่ประเมินปีที่แล้ว (เมษายน 2564-มีนาคม 2565)

2. ข้อยกเว้น ปีที่สหกรณ์มีผลการดำเนินงานขาดทุน เป็นกรณีที่เกิดจากอุบัติเหตุ ภัยธรรมชาติ หรือโรคระบาด เท่านั้น และภัยหรือโรคระบาดนั้นทำให้สมาชิกและสหกรณ์เสียหาย ดังนี้

อุบัติเหตุ คือ ภัยหรืออันตรายที่เกิดจากอุบัติเหตุ เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นอย่างกะทันหัน ไม่สามารถคาดการณ์ล่วงหน้าได้ ไม่มีผู้ใดตั้งใจหรือทำให้เกิดขึ้น เช่น อาคารถล่ม ไฟไหม้ เป็นต้น

ภัยธรรมชาติ คือ ภัยหรืออันตรายที่เกิดจากธรรมชาติ เช่น ภัยแล้ง น้ำท่วม พายุ แผ่นดินไหว เป็นต้น

โรคระบาด คือ การจำแนกโรคอย่างหนึ่งซึ่งปรากฏกรณีใหม่ขึ้นในกลุ่มหนึ่ง ในระยะเวลาหนึ่งในอัตราที่สูงขึ้นมากกว่าที่คาดการณ์ไว้ โดยเทียบกับประวัติการเกิดโรคในอดีต โรคนั้นอาจเป็นโรคระบาดในคน เช่น โควิด-19 เป็นต้น โรคระบาดในสัตว์ เช่น โรคล้มปัสกิ้นในโค กระบือ โรคคอหิวดัตในสุกร โรคไข้หวัดนกในสัตว์ปีก เป็นต้น หรือโรคระบาดในพืช

หากสหกรณ์มีผลการดำเนินงานขาดทุน เนื่องจากข้อยกเว้นที่กล่าวข้างต้น สหกรณ์จะได้อยู่ในระดับขั้นต้น ทั้งนี้ ให้บันทึกเลขที่และวันที่เอกสารทางราชการแจ้งเรื่องพื้นที่ประสบอุบัติเหตุ ภัยธรรมชาติ หรือโรคระบาด ในแบบประเมินความเข้มแข็งสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร

3. หากสหกรณ์ปิดบัญชีไม่ได้ ทั้งสองรอบปีบัญชี จะไม่ได้คะแนนตามตัวชี้วัดนี้

เอกสารประกอบการพิจารณาตรวจสอบ

1. แผนปฏิบัติงานประจำปี
2. แผนงบประมาณรายรับ-รายจ่าย
3. รายงานการประชุมคณะกรรมการดำเนินการเฉพาะในเดือนที่มีวาระเกี่ยวข้อง (ขาดทุน อุบัติเหตุ ภัยธรรมชาติ หรือโรคระบาด)
4. งบการเงิน

5. เอกสารทางราชการแจ้งเรื่องพื้นที่ประสบอุบัติเหตุ ภัยธรรมชาติ หรือโรคระบาด

เกณฑ์การให้คะแนน

คะแนนเต็ม 5 คะแนน

ระดับ	เกณฑ์การให้คะแนน (ผลประกอบการ 2 ปีบัญชี)		คะแนน
	ปีบัญชีที่ประเมินปีที่แล้ว (ปีบัญชีย้อนหลัง)	ปีบัญชีที่ประเมิน (ปีบัญชีปัจจุบัน)	
ชั้นสูง	กำไร	กำไร	5
ชั้นกลาง	ขาดทุน	กำไร	3
ชั้นต้น	กำไร	ขาดทุน	1
	ขาดทุนเพราะมีข้อยกเว้น*		
ชั้นเตรียม	ขาดทุน	ขาดทุน	0

คำนิยามเกณฑ์

ชั้นสูง : ผลการดำเนินงานในรอบสองปีบัญชีย้อนหลัง สหกรณ์มีผลการดำเนินงานไม่ขาดทุน

ชั้นกลาง : ผลการดำเนินงานในรอบสองปีบัญชีย้อนหลัง

รอบบัญชีที่ประเมินปีที่แล้ว (เมษายน 2564-มีนาคม 2565) **ขาดทุน**

รอบบัญชีที่ประเมิน (เมษายน 2565-มีนาคม 2566) **ไม่ขาดทุน**

ชั้นต้น : (1) ผลการดำเนินงานในรอบสองปีบัญชีย้อนหลัง

รอบบัญชีที่ประเมินปีที่แล้ว (เมษายน 2564-มีนาคม 2565) **ไม่ขาดทุน**

รอบบัญชีที่ประเมิน (เมษายน 2565-มีนาคม 2566) **ขาดทุน**

(2) ผลการดำเนินงานในรอบสองปีบัญชีย้อนหลัง ปีใดปีหนึ่ง **ขาดทุน** เพราะมีข้อยกเว้นเนื่องจากเกิดอุบัติเหตุ ภัยธรรมชาติ หรือโรคระบาด เท่านั้น และภัยหรือโรคระบาดนั้นทำให้สมาชิกและสหกรณ์เสียหาย*

(3) ผลการดำเนินงานในรอบสองปีบัญชีย้อนหลัง **ขาดทุน** เพราะมีข้อยกเว้นเนื่องจากเกิดอุบัติเหตุ ภัยธรรมชาติ หรือโรคระบาด เท่านั้น และภัยหรือโรคระบาดนั้นทำให้สมาชิกและสหกรณ์เสียหาย*

ชั้นเตรียม : ผลการดำเนินงานในรอบสองปีบัญชีย้อนหลัง สหกรณ์มีผลการดำเนินงาน**ขาดทุน**

หน่วยงานส่วนกลางผู้รับผิดชอบตัวชี้วัด กองพัฒนาสหกรณ์ด้านการเงินและร้านค้า

เจ้าหน้าที่ผู้ประสานงาน กลุ่มวิจัยและพัฒนาสหกรณ์นอกภาคการเกษตร

โทร 0 2281 9562 โทรภายใน 417

*****

ตัวชี้วัดที่ 4.3 ผลการดำเนินงานในรอบปีบัญชีสุดท้าย สหกรณ์จัดทำงบการเงินแล้วเสร็จและส่งให้ผู้สอบบัญชีตรวจสอบและแสดงความเห็นต่องบการเงิน แล้วนำเสนอต่อที่ประชุมใหญ่ออุมัติภายใน 150 วัน นับแต่สิ้นปีทางบัญชี

คำอธิบายเกณฑ์

สหกรณ์ต้องดำเนินการจัดทำงบการเงินประจำปี และส่งให้ผู้สอบบัญชีตรวจสอบและสามารถอนุมัติในที่ประชุมใหญ่สามัญประจำปีได้ ตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

มาตรา 65 ให้สหกรณ์จัดให้มีการทำบัญชีตามแบบและรายการที่นายทะเบียนสหกรณ์กำหนดให้ถูกต้องตามความเป็นจริง ฯลฯ

มาตรา 66 ให้สหกรณ์จัดทำงบการเงินประจำปีทุกรอบปีทางบัญชีของสหกรณ์ งบการเงินประจำปีต้องเป็นไปตามแบบที่นายทะเบียนสหกรณ์กำหนด งบการเงินประจำปีนั้นต้องทำให้แล้วเสร็จและให้ผู้สอบบัญชีตรวจสอบแล้วนำเสนอเพื่ออนุมัติในที่ประชุมใหญ่ของสหกรณ์ภายในหนึ่งร้อยห้าสิบวันนับแต่วันสิ้นปีทางบัญชี

เพื่อลดปัญหาการทุจริตในสหกรณ์ ทำให้สหกรณ์มีความเข้มแข็ง สามารถยกระดับคุณภาพชีวิตและสร้างความมั่นคงให้กับสมาชิก

คำนิยาม

เพื่อประเมินสหกรณ์ในรอบปีบัญชีสหกรณ์ เมษายน 2565-มีนาคม 2566 ที่สามารถจัดทำงบการเงินประจำปีแล้วเสร็จ และส่งให้ผู้สอบบัญชีรับตรวจ และผู้สอบบัญชีรับรองงบการเงินประจำปีแล้ว นำเสนองบการเงินประจำปีต่อที่ประชุมใหญ่ออุมัติ ภายใน 150 วัน นับแต่วันสิ้นปีทางบัญชี

เอกสารประกอบการพิจารณาตรวจสอบ

หนังสือที่สหกรณ์แจ้งส่งงบการเงินประจำปีให้ผู้สอบบัญชีตรวจสอบ/ เอกสารที่ผู้สอบบัญชีรับตรวจงบการเงินประจำปีในครั้งแรก/งบการเงินประจำปีของผู้สอบบัญชีตรวจรับรองงบการเงินประจำปีแล้วเสร็จ

วิธีการประเมินคะแนน

ประเมินคะแนนของสหกรณ์เป็นระดับ โดยแบ่งเกณฑ์การให้คะแนนโดยพิจารณาจากวันที่สหกรณ์ส่งงบการเงินประจำปีให้ผู้สอบบัญชีลงชื่อรับตรวจงบการเงิน และสหกรณ์มีงบการเงินประจำปีของผู้สอบบัญชีรับรองงบการเงินแล้วเสร็จ นำเสนอเพื่ออนุมัติที่ประชุมใหญ่ภายใน 150 วัน

เกณฑ์การให้คะแนน

ระดับ	เกณฑ์การให้คะแนน		คะแนน
	ส่งงบการเงินที่พร้อมตรวจให้ผู้สอบบัญชีรับตรวจได้	งบการเงินผ่านการตรวจรับรองและเสนออนุมัติต่อที่ประชุมใหญ่ได้	
ขั้นสูง	ภายใน 30 วัน	ภายใน 150 วัน	5
ขั้นกลาง	ภายใน 60 วัน	ภายใน 150 วัน	4
ขั้นต้น	ภายใน 90 วัน	ภายใน 150 วัน	2

ระดับ	เกณฑ์การให้คะแนน		คะแนน
	ส่งงบการเงินที่พร้อมตรวจให้ผู้สอบบัญชีรับตรวจได้	งบการเงินผ่านการตรวจรับรองและเสนออนุมัติต่อที่ประชุมใหญ่ได้	
ขั้นเตรียม	(1) ภายใน 90 วัน	เกิน 150 วัน	1
	(2) เกิน 90 วัน	ภายใน 150 วัน	1
	(3) เกิน 90 วัน	เกิน 150 วัน	0
	(4) ประชุมใหญ่ภายใน 150 วัน โดยไม่มีงบการเงินเสนอที่ประชุมอนุมัติ		0

คำนิยาม

ขั้นสูง : สหกรณ์จัดทำงบการเงินแล้วเสร็จและส่งให้ผู้สอบบัญชีรับตรวจภายใน 30 วัน และสหกรณ์มีงบการเงินประจำปีให้ผู้สอบบัญชีรับรองงบการเงินแล้วเสร็จ นำเสนอต่อที่ประชุมใหญ่ออนุมัติภายใน 150 วัน

ขั้นกลาง : สหกรณ์จัดทำงบการเงินแล้วเสร็จและส่งให้ผู้สอบบัญชีรับตรวจภายใน 60 วัน และสหกรณ์มีงบการเงินประจำปีให้ผู้สอบบัญชีรับรองงบการเงินแล้วเสร็จ นำเสนอต่อที่ประชุมใหญ่ออนุมัติภายใน 150 วัน

ขั้นต้น : สหกรณ์จัดทำงบการเงินแล้วเสร็จและส่งให้ผู้สอบบัญชีรับตรวจภายใน 90 วัน และสหกรณ์มีงบการเงินประจำปีให้ผู้สอบบัญชีรับรองงบการเงินแล้วเสร็จ นำเสนอต่อที่ประชุมใหญ่ออนุมัติภายใน 150 วัน

ขั้นเตรียม : (1) สหกรณ์จัดทำงบการเงินแล้วเสร็จและส่งให้ผู้สอบบัญชีรับตรวจภายใน 90 วัน และสหกรณ์ไม่สามารถประชุมใหญ่ได้ภายใน 150 วัน

(2) สหกรณ์จัดทำงบการเงินแล้วเสร็จและส่งให้ผู้สอบบัญชีรับตรวจ เกิน 90 วัน แต่สหกรณ์สามารถประชุมใหญ่ได้ภายใน 150 วัน

(3) สหกรณ์จัดทำงบการเงินแล้วเสร็จและส่งให้ผู้สอบบัญชีรับตรวจ เกิน 90 วัน และสหกรณ์ ไม่สามารถประชุมใหญ่ได้ภายใน 150 วัน

(4) ประชุมใหญ่ภายใน 150 วัน โดยไม่มีงบการเงินเสนอที่ประชุมอนุมัติ

ตัวอย่างการคำนวณ

สหกรณ์ ก. จำกัด เป็นสหกรณ์นิคม ปีบัญชีล่าสุด 31 มีนาคม 2566 สหกรณ์สามารถจัดทำงบการเงินประจำปีและส่งหนังสือขอรับการตรวจให้ผู้สอบบัญชี 30 เมษายน 2566 ผู้สอบบัญชีลงชื่อรับตรวจงบการเงินประจำปีของสหกรณ์ 10 พฤษภาคม 2566 ผู้สอบบัญชีตรวจรับรองงบการเงินประจำปีแล้วเสร็จ 30 พฤษภาคม 2566 และสหกรณ์สามารถอนุมัติงบการเงินประจำปีในที่ประชุมใหญ่อสามัญประจำปี วันที่ 15 มิถุนายน 2566

ผลการประเมิน

สหกรณ์ ก. จำกัด สหกรณ์สามารถจัดทำงบการเงินประจำปีและส่งหนังสือขอรับการตรวจให้ผู้สอบบัญชี ได้ภายใน 30 วัน ผู้สอบลงชื่อรับตรวจงบการเงินประจำปี ภายใน 60 วัน และสหกรณ์มีงบการเงินประจำปีที่ผู้สอบบัญชีรับรองงบการเงินแล้วเสร็จ นำเสนอเพื่ออนุมัติที่ประชุมใหญ่ ภายใน 90 วัน ส่งผลให้สหกรณ์อยู่ในระดับชั้นกลาง ที่ 4 คะแนน

หน่วยงานส่วนกลางผู้รับผิดชอบตัวชี้วัด กองพัฒนาสหกรณ์ภาคการเกษตรและกลุ่มเกษตรกร

เจ้าหน้าที่ผู้ประสานงาน กลุ่มวิจัยและพัฒนาสหกรณ์ภาคการเกษตร

โทร 0 2628 5534 โทรภายใน 209, 219

ตัวชี้วัดที่ 4.4 สหกรณ์จัดจ้างเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานประจำรับผิดชอบดำเนินงานและธุรกิจของสหกรณ์ คำอธิบายเกณฑ์

การจัดจ้างเจ้าหน้าที่ เป็นความรับผิดชอบของสหกรณ์ที่มีต่อสมาชิกที่จะต้องจัดให้มีผู้ปฏิบัติงานประจำ เพื่อให้บริการแก่สมาชิกและผู้มาติดต่อทำธุรกิจและเพื่อให้การดำเนินธุรกิจและการให้บริการสมาชิกเกิดเป็นรูปธรรม สหกรณ์ต้องกำหนดตำแหน่งงานที่มีความเหมาะสมกับโครงสร้างและมอบหมายหน้าที่ความรับผิดชอบให้กับบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถและมีศักยภาพจะช่วยให้การดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ประสบความสำเร็จได้ ก่อให้เกิดประโยชน์และสร้างความเข้มแข็งให้กับสหกรณ์

แนวทางการประเมิน

1. รอบบัญชีที่ประเมิน (เมษายน 2565-มีนาคม 2566)
2. ต้องมีเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานในสหกรณ์ (ระบุตำแหน่ง และคำนิยามของตำแหน่ง เช่น คุณวุฒิ การอบรม ความสามารถ ความรับผิดชอบ ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานและความเหมาะสมกับตำแหน่ง)
3. เจ้าหน้าที่นั้นจะมาจากการจัดจ้าง หรือกรรมการดำเนินการ หรือสมาชิกที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่ประจำก็ได้
4. การจัดจ้างเจ้าหน้าที่ต้องเป็นไปตามระเบียบว่าด้วยเจ้าหน้าที่และข้อบังคับเกี่ยวกับการทำงานหรือเรียกชื่ออื่นที่มีข้อกำหนดสอดคล้องกับระเบียบนี้
5. การปฏิบัติหน้าที่ต้องเป็นไปตามระเบียบว่าด้วยการกำหนดอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ หรือเรียกชื่ออื่นที่มีข้อกำหนดสอดคล้องกับระเบียบนี้
6. การมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่ต้องมีคำสั่งมอบหมายหน้าที่ความรับผิดชอบของแต่ละคนและต้องปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมายนั้น

เอกสารประกอบการพิจารณาตรวจสอบ

1. โครงสร้างและการแบ่งส่วนงาน
2. ระเบียบว่าด้วยเจ้าหน้าที่และข้อบังคับเกี่ยวกับการทำงาน หรือเรียกชื่ออื่นที่มีข้อกำหนดสอดคล้องกับระเบียบนี้
3. ระเบียบว่าด้วยการกำหนดอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ หรือเรียกชื่ออื่นที่มีข้อกำหนดสอดคล้องกับระเบียบนี้
4. คำสั่งมอบหมายหน้าที่ความรับผิดชอบของแต่ละคน
5. สัญญาจ้าง
6. รายงานผลการตรวจสอบบัญชีของผู้สอบบัญชี ณ วันสิ้นปีทางบัญชีของสหกรณ์ (ประเด็นข้อสังเกตของผู้สอบบัญชี เรื่อง การจัดจ้างเจ้าหน้าที่)
7. รายงานการประชุมคณะกรรมการดำเนินการ

เกณฑ์การให้คะแนน

ระดับ	เกณฑ์การให้คะแนน		คะแนน
	การจัดจ้างพนักงาน	การปฏิบัติงานในหน้าที่	
ขั้นสูง	จ้างประจำ	ปฏิบัติหน้าที่ตามสัญญาจ้าง	5
ขั้นกลาง	จ้างชั่วคราว	ปฏิบัติหน้าที่ตามสัญญาจ้าง	3
	รวมกันจ้าง		
ขั้นต้น	คำสั่งมอบหมาย	ปฏิบัติหน้าที่ตามสัญญาจ้าง	2
ขั้นเตรียม	ไม่มีคำสั่งมอบหมาย หรือมอบหมายไม่ชัดเจน	ไม่มีหน้าที่ปฏิบัติงาน	0
		ไม่ได้ปฏิบัติงานตามที่มอบหมาย	

คำนิยาม

ขั้นสูง : จัดจ้างประจำ

ขั้นกลาง : จัดจ้างชั่วคราวหรือรวมกันจ้างร่วมกับสหกรณ์หรือกลุ่มเกษตรกรอื่น

ขั้นต้น : ไม่มีการจัดจ้าง แต่มีการมอบหมายคณะกรรมการดำเนินการหรือสมาชิกให้ปฏิบัติหน้าที่ประจำและมีการปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมาย

ขั้นเตรียม : ไม่มีการจัดจ้าง แต่มีการมอบหมายคณะกรรมการดำเนินการหรือสมาชิกให้ปฏิบัติหน้าที่ประจำ แต่ไม่มีการปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมาย

- ไม่มีการจัดจ้าง ไม่มีการมอบหมาย

หน่วยงานส่วนกลางผู้รับผิดชอบตัวชี้วัด กองพัฒนาสหกรณ์ด้านการเงินและร้านค้า

เจ้าหน้าที่ผู้ประสานงาน กลุ่มวิจัยและพัฒนาสหกรณ์นอกภาคการเกษตร

โทร 0 2281 9562 โทรภายใน 417

*****

ภาคผนวก

แบบประเมินความเข้มแข็งสหกรณ์

คำชี้แจง

- ๑) การประเมินความเข้มแข็งของสหกรณ์ประจำปี ๒๕๖๖ เป็นข้อมูลของสหกรณ์ ณ วันสิ้นปีทางบัญชี
เมษายน ๒๕๖๕-มีนาคม ๒๕๖๖
- ๒) เป็นสหกรณ์ที่อยู่ในสถานะดำเนินการเท่านั้น ซึ่งเป็นสถานะตามระบบจดทะเบียนสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร
- ๓) เป็นข้อมูลจากรายงานประจำปีที่ปิดบัญชีและประชุมใหญ่สามัญประจำปีของสหกรณ์
- ๔) กรอบการประเมินความเข้มแข็ง ประกอบด้วย ๔ มิติ
  - มิติที่ ๑ ความสามารถในการให้บริการสมาชิก (๓ ตัวชี้วัด).....โดยกรมส่งเสริมสหกรณ์
  - มิติที่ ๒ ประสิทธิภาพในการดำเนินธุรกิจ (๖ ตัวชี้วัด).....โดยกรมตรวจบัญชีสหกรณ์
  - มิติที่ ๓ ประสิทธิภาพในการจัดการองค์กร (๕ ตัวชี้วัด).....โดยกรมตรวจบัญชีสหกรณ์
  - มิติที่ ๔ ประสิทธิภาพของการบริหารงาน (๔ ตัวชี้วัด).....โดยกรมส่งเสริมสหกรณ์

๑.

ข้อมูลทั่วไป

(ข้อ ๑ - ๗ แสดงข้อมูลจากระบบจดทะเบียนสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร)

๑. ชื่อสหกรณ์.....
๒. รหัสสหกรณ์ ๑๓ หลัก.....รหัสสหกรณ์.....
๓. เลขทะเบียนสหกรณ์.....
๔. จดทะเบียนเมื่อวันที่ .....เดือน..... พ.ศ. ....
๕. ประเภทสหกรณ์..... รูปสำคัญสหกรณ์.....
๖. สถานะของสหกรณ์.....
๗. วันสิ้นปีทางบัญชี วันที่ .....เดือน.....ของทุกปี
๘. สถานะการปิดบัญชี :

ยังไม่เคยปิดบัญชีได้ (ข้ามไปตอบข้อ ๑๑ และข้อ ๑๔)

โปรดระบุการปิดบัญชีรอบบัญชีที่ประเมิน และรอบบัญชีที่ประเมินปีที่แล้ว

รอบบัญชีที่ประเมิน (วันสิ้นปีบัญชีในช่วง เม.ย. ๒๕๖๕-มี.ค. ๒๕๖๖)

ปิดบัญชีได้

ปิดบัญชีไม่ได้

รอบบัญชีที่ประเมินปีที่แล้ว (วันสิ้นปีบัญชีในช่วง เม.ย. ๒๕๖๔-มี.ค. ๒๕๖๕)

ปิดบัญชีได้

ปิดบัญชีไม่ได้ (โปรดระบุปีบัญชีล่าสุดที่ปิดบัญชีได้)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๒.

ข้อมูลเพื่อการประเมินความเข้มแข็ง สหกรณ์

ส่วนที่สอง ใช้สำหรับประเมินความเข้มแข็งสหกรณ์ มิตินี้ ๑ และมิตินี้ ๔

ข้อ ๙ (มิตินี้ ๔ ตัวชี้วัด ๔.๓) ผลการดำเนินงานในรอบบัญชีปีที่ผ่านมา สหกรณ์จัดทำงบการเงินแล้วเสร็จ และส่งให้ผู้สอบบัญชีรับตรวจ และแสดงความเห็นต่องบการเงินแล้วนำเสนอต่อที่ประชุมใหญ่อนุมัติ ภายใน ๑๕๐ วัน นับแต่วันสิ้นปีทางบัญชี

คำนิยาม เพื่อประเมินสหกรณ์ในรอบปีบัญชีสหกรณ์ เมษายน ๒๕๖๕ – มีนาคม ๒๕๖๖ ที่สามารถจัดทำ งบการเงินประจำปีแล้วเสร็จ และส่งให้ผู้สอบบัญชีรับตรวจ และผู้สอบบัญชีรับรองงบการเงินประจำปีแล้วเสร็จ เพื่อนำเสนอของงบการเงินประจำปีต่อที่ประชุมใหญ่อนุมัติภายใน ๑๕๐ วัน นับแต่วันสิ้นปีทางบัญชี

- สหกรณ์จัดทำงบการเงินยังไม่แล้วเสร็จ (ข้ามไปตอบข้อ ๙.๔)
- สหกรณ์จัดทำงบการเงินแล้วเสร็จ

๙.๑ สหกรณ์ส่งหนังสือถึงผู้สอบบัญชีสหกรณ์ (สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์หรือผู้สอบบัญชีภาคเอกชน) วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

หมายเหตุ สามารถระบุวันที่ได้จากหนังสือที่สหกรณ์แจ้งส่งงบการเงินประจำปีให้ผู้สอบบัญชีตรวจสอบโดยมี เอกสารครบถ้วน (เช่น สหกรณ์มีรอบปีบัญชี มีนาคม ๒๕๖๖ สหกรณ์ได้จัดทำหนังสือถึงผู้สอบบัญชี เพื่อขอส่งงบ การเงินประจำปีของสหกรณ์ให้ผู้สอบบัญชีตรวจสอบ ในวันที่ ๑๕ เมษายน ๒๕๖๖)

๙.๒ ผู้สอบบัญชีสหกรณ์ (สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์หรือผู้สอบบัญชีภาคเอกชน) รับตรวจ วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

หมายเหตุ สามารถระบุวันที่ได้จากหนังสือที่สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์หรือผู้สอบบัญชีเอกชน แจ้งตรวจสอบ งบการเงินที่ได้รับเรียบร้อยแล้ว และ/หรือกำหนดแผนเข้าตรวจสอบบัญชีประจำปี หรือแจ้งกำหนดการเข้าตรวจสอบ บัญชีประจำปี (เช่น สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์หรือผู้สอบบัญชีภาคเอกชน ลงวันที่รับตรวจในหนังสือที่สหกรณ์ แจ้งส่งงบการเงินประจำปีให้ผู้สอบบัญชี หรือวันที่ผู้สอบบัญชีแจ้งเข้าตรวจสอบงบการเงินประจำปีของสหกรณ์ ในวันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๖๖)

๙.๓ ผู้สอบบัญชีสหกรณ์ (สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์หรือผู้สอบบัญชีภาคเอกชน) รับรองงบการเงินประจำปี วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

หมายเหตุ สามารถระบุวันที่ได้จากงบแสดงฐานะการเงินของสหกรณ์ที่ผู้สอบบัญชีรับรองงบการเงินประจำปีของ สหกรณ์แล้ว (เช่น วันที่ในงบแสดงฐานะการเงินของสหกรณ์ที่ผู้สอบบัญชีรับรองงบการเงินประจำปีของสหกรณ์แล้ว เมื่อวันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๖๖)

๙.๔ สหกรณ์ประชุมใหญ่สามัญไม่ได้

สหกรณ์ประชุมใหญ่สามัญได้ วันที่.....เดือน.....พ.ศ..... โดย

มีงบการเงินประจำปีให้ผู้สอบบัญชีสหกรณ์รับรองงบการเงินแล้วเสร็จ นำเสนอต่อที่ประชุมใหญ่ออุมัติ

ไม่มีงบการเงินประจำปีให้ผู้สอบบัญชีสหกรณ์รับรองงบการเงินแล้วเสร็จ นำเสนอต่อที่ประชุมใหญ่ออุมัติ

หมายเหตุ ระบุวันที่สหกรณ์ประชุมใหญ่สามัญประจำปีเพื่ออนุมัติงบการเงินประจำปี

(เช่น สหกรณ์มีการอนุมัติงบการเงินประจำปีในที่ประชุมใหญ่สามัญประจำปีได้ เมื่อวันที่ ๒๙ พฤษภาคม ๒๕๖๖)

ข้อ ๑๐ (มิตินี้ ๔ ตัวชี้วัดที่ ๔.๒) ผลการดำเนินงานในรอบสองปีบัญชีย้อนหลัง สหกรณ์มีผลการดำเนินงาน
ไม่ขาดทุน

(มิตินี้ ๑ ตัวชี้วัด ๑.๒) ผลการดำเนินงานในรอบสองปีบัญชีย้อนหลัง สหกรณ์ต้องมีการจัดสรร

กำไรสุทธิและจ่ายทุนสวัสดิการสมาชิกและทุนสาธารณประโยชน์

➤ รอบบัญชีปีที่ผ่านมาปีที่ผ่านมา

(วันสิ้นปีบัญชีในช่วง เม.ย. ๒๕๖๔-มี.ค. ๒๕๖๕)

กำไรสุทธิ จำนวน.....บาท

ขาดทุนสุทธิ จำนวน.....บาท

ไม่มีการจัดสรรกำไรสุทธิ

เป็นทุนสวัสดิการสมาชิกและทุนสาธารณประโยชน์

มีการจัดสรรกำไรสุทธิ

ทุนสวัสดิการสมาชิก ทุนสาธารณประโยชน์

ไม่มีการจ่ายทุนสวัสดิการสมาชิกและทุนสาธารณประโยชน์

มีการจ่ายทุน

ทุนสวัสดิการสมาชิก ทุนสาธารณประโยชน์

หากขาดทุน หรือ

ไม่มีการจัดสรรกำไรสุทธิ และไม่มีการจ่ายทุน

จากการดำเนินงานปกติ

มีข้อยกเว้น เนื่องจาก เป็นพื้นที่ประสบภัยตามประกาศ
ของทางราชการ (อุบัติภัย ภัยธรรมชาติ หรือโรคระบาด)

โปรดระบุเลขหนังสือจากราชการ.....

ลงวันที่.....

➤ รอบบัญชีปีที่ผ่านมา

(วันสิ้นปีบัญชีในช่วง เม.ย. ๒๕๖๕-มี.ค. ๒๕๖๖)

กำไรสุทธิ จำนวน.....บาท

ขาดทุนสุทธิ จำนวน.....บาท

ไม่มีการจัดสรรกำไรสุทธิ

เป็นทุนสวัสดิการสมาชิกและทุนสาธารณประโยชน์

มีการจัดสรรกำไรสุทธิ

ทุนสวัสดิการสมาชิก ทุนสาธารณประโยชน์

ไม่มีการจ่ายทุนสวัสดิการสมาชิกและทุนสาธารณประโยชน์

มีการจ่ายทุน

ทุนสวัสดิการสมาชิก ทุนสาธารณประโยชน์

หากขาดทุน หรือ

ไม่มีการจัดสรรกำไรสุทธิ และไม่มีการจ่ายทุน

จากการดำเนินงานปกติ

มีข้อยกเว้น เนื่องจาก เป็นพื้นที่ประสบภัยตามประกาศ
ของทางราชการ (อุบัติภัย ภัยธรรมชาติ หรือโรคระบาด)

โปรดระบุเลขหนังสือจากราชการ.....

ลงวันที่.....

ข้อ ๑๑ (มติที่ ๑ ตัวชี้วัด ๑.๑) อัตราส่วนของสมาชิกที่มีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจกับสหกรณ์

คำนิยาม : เป็นการประเมินสหกรณ์ในรอบปีบัญชีสหกรณ์ เมษายน ๒๕๖๕ – มีนาคม ๒๕๖๖ เพื่อประเมินอัตราส่วนร้อยละของจำนวนสมาชิกสามัญที่มีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจกับสหกรณ์ เฉพาะประเภทธุรกิจที่สูงที่สุดเทียบกับจำนวนสมาชิกสามัญทั้งหมดของสหกรณ์

๑๑.๑ จำนวนสมาชิกสามัญทั้งหมด.....ราย

๑๑.๒ จำนวนสมาชิกสามัญที่มีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจกับสหกรณ์ เฉพาะประเภทธุรกิจที่สูงที่สุด..... ราย

๑๑.๓ ร้อยละของสมาชิกที่มีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจกับสหกรณ์ (ระบบคำนวณอัตโนมัติ) .....

หมายเหตุ สามารถระบุจำนวนสมาชิกสามัญได้จากทะเบียนคุมในแต่ละประเภทธุรกิจของสหกรณ์

(เช่น สหกรณ์มีสมาชิกสามัญทั้งหมด ๕,๐๐๐ คน สมาชิกสามัญที่มีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจกับสหกรณ์ในธุรกิจเงินรับฝากที่สูงที่สุด จำนวน ๔,๕๐๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๙๐ ของสมาชิกสามัญทั้งหมดจากทะเบียนคุมเงินฝากของสหกรณ์

ข้อ ๑๒ (มติที่ ๑ ตัวชี้วัด ๑.๓) จำนวนประเภทธุรกิจที่สหกรณ์ดำเนินงาน

คำนิยาม : เป็นการประเมินสหกรณ์ในรอบปีบัญชีสหกรณ์ เมษายน ๒๕๖๕ – มีนาคม ๒๕๖๖ โดยการนับจำนวนประเภทธุรกิจที่ **สหกรณ์ภาคการเกษตร** (สหกรณ์การเกษตร สหกรณ์นิคม สหกรณ์ประมง) ดำเนินงาน ได้แก่ ธุรกิจรับฝากเงิน ธุรกิจสินเชื่อ ธุรกิจรวบรวมผลผลิต ธุรกิจแปรรูปผลผลิตการเกษตร ธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย และธุรกิจให้บริการและส่งเสริมการเกษตร

ไม่มีการทำธุรกิจ

มีการทำธุรกิจ (โปรดระบุประเภทธุรกิจ)

ธุรกิจรับฝากเงิน จำนวนเงิน.....บาท

ธุรกิจสินเชื่อ กู้ไรสุทธิ/ ขาดทุนสุทธิ จำนวนเงิน.....บาท

ธุรกิจรวบรวมผลผลิต กู้ไรสุทธิ/ ขาดทุนสุทธิ จำนวนเงิน.....บาท

ธุรกิจแปรรูปผลผลิตการเกษตร กู้ไรสุทธิ/ ขาดทุนสุทธิ จำนวนเงิน.....บาท

ธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย กู้ไรสุทธิ/ ขาดทุนสุทธิ จำนวนเงิน.....บาท

ธุรกิจให้บริการและส่งเสริมการเกษตร กู้ไรสุทธิ/ ขาดทุนสุทธิ จำนวนเงิน.....บาท

จำนวนประเภทธุรกิจที่สหกรณ์ดำเนินงาน (ระบบแสดงจำนวนอัตโนมัติ)..... ประเภท

หมายเหตุ ข้อมูลตามที่ปรากฏในรายงานกิจการประจำปีของปีที่ประเมิน

ข้อ ๑๓ (มิติที่ ๔ ตัวชี้วัด ๔.๑) ผลการดำเนินงานของสหกรณ์ต้องไม่มีการฝ่าฝืนระเบียบ คำสั่งนายทะเบียน ข้อกฎหมาย จนก่อให้เกิดข้อบกพร่องในการดำเนินงาน หรือเกิดการทุจริตในสหกรณ์หรือได้ดำเนินการแก้ไขแล้วเสร็จสมบูรณ์

ข้อ ๑๓ ไม่ต้องเก็บข้อมูลและบันทึก ระบบแสดงข้อมูลจากระบบตรวจการสหกรณ์ กรณีสหกรณ์มีข้อบกพร่องมากกว่า ๑ สถานะ ระบบจะแสดงสถานะของข้อบกพร่องที่มีผลการแก้ไขอยู่ในระดับขั้นต่ำสุด (ข้อมูล ณ วันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๖)

ไม่มีข้อบกพร่อง มีข้อบกพร่อง

สถานะการแก้ไข

- เสร็จสมบูรณ์/ไม่มีข้อบกพร่อง
- เสร็จต้องติดตาม
- อยู่ระหว่างดำเนินการแก้ไข
- ยังไม่เริ่มดำเนินการแก้ไข/ตรวจพบ

ข้อ ๑๔ (มิติที่ ๔ ตัวชี้วัด ๔.๔) สหกรณ์จัดจ้างเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานประจำรับผิดชอบดำเนินงานและธุรกิจของสหกรณ์

จัดจ้างประจำ

จัดจ้างชั่วคราว

ร่วมกันจัดจ้างร่วมกับสหกรณ์หรือกลุ่มเกษตรกรอื่น

ไม่มีการจัดจ้าง แต่มีการมอบหมายคณะกรรมการดำเนินการหรือสมาชิกให้ปฏิบัติหน้าที่ประจำ (โปรดระบุ)

มีการมอบหมายคณะกรรมการดำเนินการหรือสมาชิกให้ปฏิบัติหน้าที่ประจำ และมีการปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมาย

มีการมอบหมายคณะกรรมการดำเนินการหรือสมาชิกให้ปฏิบัติหน้าที่ประจำ แต่ยังไม่มีการปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมาย

ไม่มีการจัดจ้าง ไม่มีการมอบหมาย

หมายเหตุ : เอกสารประกอบ โครงสร้างสหกรณ์/ระเบียบว่าด้วยเจ้าหน้าที่ /คำสั่งมอบหมายฯลฯ

โปรดตรวจสอบความถูกต้องและความครบถ้วนของข้อมูลในแบบประเมินความเข้มแข็งของสหกรณ์ และการบันทึกข้อมูลในระบบประเมินความเข้มแข็งของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร เนื่องจากหากข้อมูลไม่ถูกต้อง ไม่ครบถ้วน ส่งผลให้การประเมินความเข้มแข็งเกิดความผิดพลาด ไม่ถูกต้อง มีผลกระทบต่อสหกรณ์โดยตรง และมีผลต่อการปฏิบัติงานของหน่วยงาน

ตรวจสอบแล้ว เมื่อวันที่.....

บันทึกในระบบ เมื่อวันที่.....

ลงชื่อ.....

(.....)

ตำแหน่ง.....

ผู้รับผิดชอบส่งเสริมสหกรณ์

เก็บรวบรวมและบันทึกข้อมูล

ผ่านระบบประเมินความเข้มแข็ง

ตรวจสอบ เห็นชอบ

ไม่เห็นชอบ และได้แจ้งให้

ผู้รับผิดชอบส่งเสริมฯ แก้ไข
แล้ว

ลงชื่อ.....

(.....)

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการกลุ่มส่งเสริมสหกรณ์ที่.....

ลงวันที่.....

ตรวจสอบ

ลงชื่อ.....

(.....)

ตำแหน่ง .....

ลงวันที่.....

ผู้ตรวจสอบข้อมูลที่บันทึกในระบบประเมินฯ

(กลุ่มงาน/ฝ่าย ที่ได้รับมอบหมาย)

หน่วยงานผู้รับผิดชอบ

ข้อ ๙ (มติที่ ๔ ตัวชี้วัด ๔.๓) โดยกลุ่มวิจัยและพัฒนาสหกรณ์ภาคการเกษตร

กองพัฒนาสหกรณ์ภาคการเกษตรและกลุ่มเกษตรกร

โทรศัพท์ ๐๒ ๖๒๘ ๕๕๓๔ ภายใน ๒๐๙ , ๒๑๙

ข้อ ๑๐ (มติที่ ๔ ตัวชี้วัด ๔.๒ และ มติที่ ๑ ตัวชี้วัด ๑.๒) โดยกลุ่มวิจัยและพัฒนาสหกรณ์นอกภาคการเกษตร

กองพัฒนาสหกรณ์ด้านการเงินและร้านค้า

โทรศัพท์ ๐๒ ๒๘๑ ๙๕๖๒ ภายใน ๔๑๓

ข้อ ๑๑ (มติที่ ๑ ตัวชี้วัด ๑.๑) โดยกลุ่มวิจัยและพัฒนาสหกรณ์ภาคการเกษตร

กองพัฒนาสหกรณ์ภาคการเกษตรและกลุ่มเกษตรกร

โทรศัพท์ ๐๒ ๖๒๘ ๕๕๓๔ ภายใน ๒๐๙ , ๒๑๙

ข้อ ๑๒ (มติที่ ๑ ตัวชี้วัด ๑.๓) โดยกลุ่มวิจัยและพัฒนาสหกรณ์ภาคการเกษตร

กองพัฒนาสหกรณ์ภาคการเกษตรและกลุ่มเกษตรกร

โทรศัพท์ ๐๒ ๖๒๘ ๕๕๓๔ ภายใน ๒๐๙ , ๒๑๙

ข้อ ๑๓ (มติที่ ๔ ตัวชี้วัด ๔.๑) โดยกลุ่มตรวจการสหกรณ์

สำนักนายทะเบียนและกฎหมาย

โทรศัพท์ ๐๒ ๖๒๘ ๕๑๓๗ ภายใน ๒๖๐

ข้อ ๑๔ (มติที่ ๔ ตัวชี้วัด ๔.๔) โดยกลุ่มวิจัยและพัฒนาสหกรณ์นอกภาคการเกษตร

กองพัฒนาสหกรณ์ด้านการเงินและร้านค้า

โทรศัพท์ ๐๒ ๒๘๑ ๙๕๖๒ ภายใน ๔๑๓